

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taidetoimikunnat ja lautakunnat 2017 – 2018

– raportti vertaisarvioijille kohdistetusta kyselystä

Sisällys

Tiivistelmä ja johtopäätökset	4
Taidetoimikunnat ja lautakunnat	6
Taideneuvosto	6
Vastaajat.....	7
Raportin kulku	8
Vastaukset ja vertailu aikaisempiin kyselyihin (2014, 2016)	9
Nimittäminen toimikunnan/lautakunnan jäseneksi.....	9
<i>Saitko riittävästi tietoa toimikunnan jäsenen tehtävistä siinä yhteydessä kun suostumustasi kysyttiin?</i>	9
<i>Saitko riittävästi ennakkotietoa siitä, mitä toimikunnan/lautakunnan jäsenyys merkitsee, jos itse haet apurahaa Taikelta?</i>	10
<i>Mikä olisi mielestäsi sopiva toimikuntien/lautakuntien toimikausien pituus?</i>	12
<i>Mikä olisi mielestäsi sopiva Taideneuvoston toimikauden pituus?</i>	13
Taideneuvosto	15
<i>Taideneuvoston asema</i>	15
Toimikuntatyö	19
<i>Koetko että olet voinut vaikuttaa...?</i>	19
<i>Jos ajattelet odotuksiasi toimikunta/lautakuntatyöstä, miten tyytyväinen/tyytymätön olet?</i>	22
<i>Miten mielestäsi kokousten valmistelu on toteutunut?</i>	23
<i>Millaista apurahahakemuksiin liittyvää tietoa kaipaat päätöksenteon pohjaksi?</i>	24
<i>Näkemyksesi toimikuntien ja lautakuntien kokousten ajankäytöstä</i>	24
<i>Kuinka paljon arvioit käyttäväsi aikaa hakemusten lukemiseen (per hakemus)?</i>	27
<i>Arvioi kuinka monta hakemusta käyt läpi kalenterivuoden aikana</i>	27
<i>Toimivatko mielestäsi nykyiset apurahojen/avustusten myöntökriteerit?</i>	28
<i>Miten kehittäisit myöntökriteereitä yhteisöjen avustuksissa?</i>	28
<i>Miten kehittäisit myöntökriteereitä yksilöille myönnettävissä apurahoissa?</i>	28
<i>Miten kehittäisit Taiken päätöksentekoprosessia yhteisöjen avustuksissa?</i>	29
<i>Miten kehittäisit Taiken päätöksentekoprosessia yksilöille myönnettävissä apurahoissa?</i>	29
<i>Miten kehittäisit toimikunnan esittelijän roolia ja tehtäviä?</i>	29
<i>Miten koet toimikunta/lautakuntatyön arvostuksen?</i>	29
<i>Miten koet toimikunta/lautakuntatyön arvostuksen?</i>	30
<i>Miten mielestäsi vuorovaikutus toimikuntien/lautakuntien ja Taiken virkamiesten välillä toimii?</i>	31
<i>Miten mielestäsi vuorovaikutus toimikuntien/lautakuntien ja taideneuvoston välillä toimii?</i>	33
<i>Miten tarpeellisena pidät...?</i>	34

<i>Mitä asioita yllä mainituissa tapaamisissa tulisi mielestäsi käsitellä?</i>	36
Tiedontuotanto.....	36
<i>Tuottaako Taike mielestäsi tietoa taiteen rahoituksesta ja toimintaympäristöstä?</i>	36
<i>Millaista tietoa kaipaisit?</i>	37
<i>Tunnetko Cuporen (Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö) tekemää tutkimusta?</i>	39
<i>Mikäli tunnet Cuporen tutkimusta, miten arvioisit sitä?</i>	40
<i>Oletko tutustunut Taiteen ja kulttuurin barometriin?</i>	42
<i>Oletko tutustunut Taiken vuositilastoihin?</i>	42
<i>Jos olet tutustunut, mitä mieltä olet niistä?</i>	43
<i>Mistä saat tietoa viraston toiminnasta (päätöksistä, tehtävänkuvista jne.)?</i>	44
<i>Miten Taiteen edistämiskeskusta voisi mielestäsi jatkossa kehittää?</i>	45
Vastauksista poimittuja konkreettisia ehdotuksia	45
Liite 1: Kyselylomake	
Liite 2: Avovastaukset.....	

Tiivistelmä ja johtopäätökset

Taike toteutti nyt kolmannen kerran päättökyselyn toimikuntakautensa päättävälle vertaisarvioijille¹. Kyselyiden tavoitteena on toimia Taiken itsearvioinnin välineenä eli antaa aineksia sen arvioimiseen, miten virasto on onnistunut yhdessä keskeisessä toiminnossaan, taidetoimikuntajärjestelmän ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Tässä vaiheessa itsearviointi on aikaisempaa helpompaa, sillä käytettävissä on aikasarja, jonka avulla voidaan tarkastella, mihin suuntaan Taiken toiminta on vertaisarvioijien mielestä kehittynyt.

Käsillä oleva kysely osoitettiin kaikkiaan vajaalle 200 vertaisarvioijalle, joista runsas puolet vastasi kyselyyn. Alueellisten taidetoimikuntien jäsenet olivat tällä kertaa hieman aktiivisempia kuin valtion taidetoimikuntien jäsenet. Kyselyyn vastanneiden enemmistö (70 %) on taiteilijoita. Taiteilijoiden osuus vertaisarvioijien keskuudessa on pysynyt vahvana ja jopa vahvistunut, sillä edellisen kyselyn mukaan noin 60 prosenttia vastaajista ilmoitti toimivansa taiteilijana.

Vastaajista 80 prosenttia kertoi saaneensa riittävästi tietoa ennen nimittämistään toimikunnan/lautakunnan jäseneksi. Osuus oli kasvanut reippaasti verrattuna ensimmäiseen (2014) kyselyyn, jolloin se oli 60 prosenttia.

Sopivimpana toimikauden pituutena pidetään aiempien kyselyiden tapaan kolmea vuotta. Näyttää kuitenkin siltä, että erityisesti valtion taidetoimikuntien jäsenten keskuudessa kahden vuoden toimikauden kannattajien osuus on lisääntynyt.

Tarkoituksenmukaisimpana toimikuntarakenteena lähes puolet vastaajista pitää omaa toimikuntaa kullekin taiteenalalle. Toiseksi eniten kannatusta saa laaja toimikunta, jossa on taiteenalakohtaiset jaostot.

Taideneuvoston tehtäviä ja asemaa pidetään edelleen epäselvinä, vaikka näin ajattelevien osuus onkin muuttaman prosenttiyksikön laskenut. Taideneuvoston ei edelleenkään haluta myöntävän apurahoja tai toimivan Taiken hallituksena.

Odotuksiinsa nähden suurin osa vastaajista on melko tyytyväinen toimikauteensa ja tyytyväisyys on vuosien mittaan lisääntynyt.

Keskeisin kipukohta toimikunnan jäsenen työssä näyttäisi edelleen olevan ilmaistyön määrä. Monet viittaavat tähän sekä omaa toimikuntakautta arvioidessaan että kehittämiskohteita kirjatessaan. Enemmistö vastaajista käyttää arvionsa mukaan yhden hakemuksen lukemiseen 10 – 30 minuuttia. Vastaajat korostivat, että yksiselitteisesti ei ajankäyttökysymykseen voi vastata, sillä käytetty aika riippuu muun muassa siitä, minkä tukimuodon hakemuksia ollaan arvioimassa.

Yli 40 prosenttia vastaajista arvioi lukevansa kalenterivuonna yli 250 hakemusta. Erot olivat kuitenkin suuret valtion ja alueellisten vertaisarvioijien välillä. Valtion vastaajista yli puolet luki yli 500 hakemusta kalenterivuodessa, alueellisten suurin osuus painottui alle 100 hakemuksen lukemiseen.

Vastaajat pitävät nykyisiä Taiken myöntökriteereitä toimivina, sillä 75 prosenttia oli sitä mieltä, että myöntökriteerit toimivat.

---

¹ Mukana kyselyssä ovat myös kirjasto- ja näyttöapurahalautakuntien varsinaiset jäsenet, joiden toimikaudet poikkeavat valtion ja alueellisten toimikuntien toimikausista.

Kyselyn tulokset osoittavat, että Taike on parantanut toimintaansa monilla osa-alueilla. Näitä ovat muun muassa toimikunnan jäsenen tehtävään perehdyttäminen, vuorovaikutus toimikunnan/lautakunnan ja viraston välillä, kokousvalmistelut ja kokouksien ajankäyttö.

Kehittämistäkin on. Eniten kehittämistoiveita kohdistettiin alueellisten taidetoimikuntien asemaan (tehtävät, päätösvalta jne.) sekä toimikuntien ja lautakuntien jäsenten ilmaisen asiantuntijatyön määrään.

Kyselyssä esitetyistä kehittämis ehdotuksista on tuotettu kooste Taiken johtoryhmälle tarkempaa tarkastelua ja kehittämistoimenpiteitä varten.

Lisätietoja: paula.karhunen@taike.fi

Taidetoimikunnat ja lautakunnat

Lainsäädännön (Laki taiteen edistämiskeskuksesta²) mukaan taidetoimikuntien tehtävänä on päättää apurahoista ja palkinnoista, osallistua strategiatyöhön sekä antaa asiantuntijalausuntoja. Lautakuntien tehtävänä on kirjasto- ja näyttöapurahojen jakaminen.³

Valtion taidetoimikuntia on vähintään seitsemän ja enintään kymmenen ja alueellisia taidetoimikuntia kolmeitoista. Toimikunnan jäsenellä tulee olla hyvä taiteellinen asiantuntemus. Sama henkilö voidaan määrätä toimikunnan puheenjohtajaksi ja jäseneksi enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua uudelleen. Taideneuvosto nimittää toimikunnat ja sen on ennen valtion toimikunnan asettamista kuultava *taiteen kannalta* merkittäviä tahoja ja ennen alueellisen taidetoimikunnan asettamista *taiteen aseman kannalta* merkittäviä alueellisia tahoja. Taideneuvoston on toimikunnat nimittäessään huolehdittava, että toimikunnan taiteellinen ja muu asiantuntemus on monipuolinen ja että kielelliset ja alueelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Taiken yhteydessä on myös kirjastoapurahan- ja näyttöapurahalautakunta, joista säädetään erillisillä laeilla. Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää lautakuntien jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kirjastoapurahalautakunnan seitsemän jäsentä ja heidän varajäsenensä ministeriö määrää molempia kieliryhmiä edustavien kirjailijoiden ja kääntäjien valtakunnallisia järjestöjä kuultuaan. Näyttöapurahalautakunnan jäsenistä ja heidän varajäsenistään yhden tulee edustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä, yhden valtion kuvataidetoimikuntaa, yhden valtion taideteollisuustoimikuntaa ja yhden valtion valokuvataidetoimikuntaa⁴. Muut jäsenet ja heidän varajäsenensä opetusministeriö määrää kuvataiteen tekijöiden keskeisiä järjestöjä ja alan keskeisiä yhteisöjä kuultuaan.

Taideneuvosto

Lain mukaan taideneuvoston tehtävänä on muun muassa päättää valtion toimikuntien toimialoista, nimistä ja määrästä sekä nimetä alueelliset taidetoimikunnat⁵. Taideneuvoston tulee myös toimia opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimenä taidepoliittisissa linjauksissa.

Taideneuvostossa on opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämänä puheenjohtaja sekä vähintään kuusi ja enintään kahdeksan muuta jäsentä. Taideneuvoston jäsenen tulee olla taiteeseen ja kulttuuriin perehtynyt henkilö. Taideneuvoston toimikausi on kolme vuotta.

---

² Laki Taiteen edistämiskeskuksesta: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120657>.

³ Laki taiteen edistämiskeskuksesta (657/2012), Laki eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista (115/1997), Laki eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista (236/1961).

⁴ Näyttöapurahoja koskeva laki on näiltä osin vanhentunut, sillä mainittuja taidetoimikuntia ei tällä hetkellä ole.

⁵ Alueellisten taidetoimikuntien lukumäärä (13) on säädetty laissa, taideneuvostolla ei ole siihen päätösvaltaa.

Vastaajat

Kysely toteutettiin marraskuussa 2018 ja se osoitettiin kaikkiaan 195 valtion ja alueellisten taidetoimikuntien sekä apurahalautakuntien jäsenelle⁶.

Vastaajia oli kaikkiaan 103 henkilöä (vastausprosentti 53 %), joista enemmistö alueellisista taidetoimikunnista. Aikaisempien kyselyiden vastausprosentit ovat olleet tätä alhaisemmat (48 % ja 46 %).

Jokaisesta toimikunnasta ja lautakunnasta saatiin vähintään kaksi vastausta, joten kaikki alat ja toimialueet ovat edustettuina ja kyselyn tuloksia voidaan pitää kattavina. Yksi vastaaja ei halunnut yksilöidä missä oli jäsenenä, joten alla olevien taulukoiden yhteissumma on 102 vastaajaa.

Valtion taidetoimikunnat*	Vastaajia
<i>Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimikunta</i>	4
<i>Audiovisuaalinen toimikunta</i>	5
<i>Esittävien taiteiden toimikunta</i>	9
<i>Kirjallisuustoimikunta</i>	4
<i>Musiikkitoimikunta</i>	7
<i>Visuaalinen toimikunta</i>	6
Yhteensä	35

* Luettelossa ei mainita taiteen moninaisuuden ja liikkuvuuden toimikuntaa, sillä sen jäsenet koostuivat puheenjohtajaa lukuun ottamatta muiden taidetoimikuntien jäsenistä.

Valtion apurahalautakunnat	Vastaajia
<i>Kirjastoapurahalautakunta</i>	4
<i>Näyttöapurahalautakunta</i>	2
Yhteensä	6

Alueelliset taidetoimikunnat	Vastaajia
<i>Etelä-Savo</i>	6
<i>Häme</i>	9
<i>Kaakkois-Suomi</i>	3
<i>Keski-Suomi</i>	6
<i>Lappi</i>	4
<i>Pirkanmaa</i>	3
<i>Pohjanmaa</i>	3
<i>Pohjois-Karjala</i>	3
<i>Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu</i>	4
<i>Pohjois-Savo</i>	4
<i>Satakunta</i>	3
<i>Uusimaa</i>	8
<i>Varsinais-Suomi</i>	5
Yhteensä	61

⁶ Lautakuntien varsinaisille jäsenille.

Vastaajia pyydettiin valitsemaan annetuista vaihtoehdoista parhaiten itseään ammatillisesti kuvaava/kuvaavat nimikkeet. Enemmistö (70 %) vastaajista valitsi nimikkeen ”taiteilija”. Seuraavaksi suurin ryhmä olivat taideopettajat ja -kasvattajat. Vähiten vertaisarvioijien joukossa on taidearvostelijoita. Jakauma oli jotakuinkin sama edellisessä kyselyssä, mutta taiteilijoiden osuus on kasvanut (61 % → 70 %).

Raportin kulku

Raportti etenee kysymyslomakkeen (liite 1) mukaisesti ja vastaukset esitetään pääasiassa kaavioina. Avovastaukset on dokumentoitu sellaisenaan erilliseen liitteeseen (liite 2). Varsinaisen raportin yhteydessä avovastaukset esitetään vain silloin kun ne liittyvät suoraan esitettyyn kysymykseen (esimerkiksi, ”muuta, mitä” jne.)

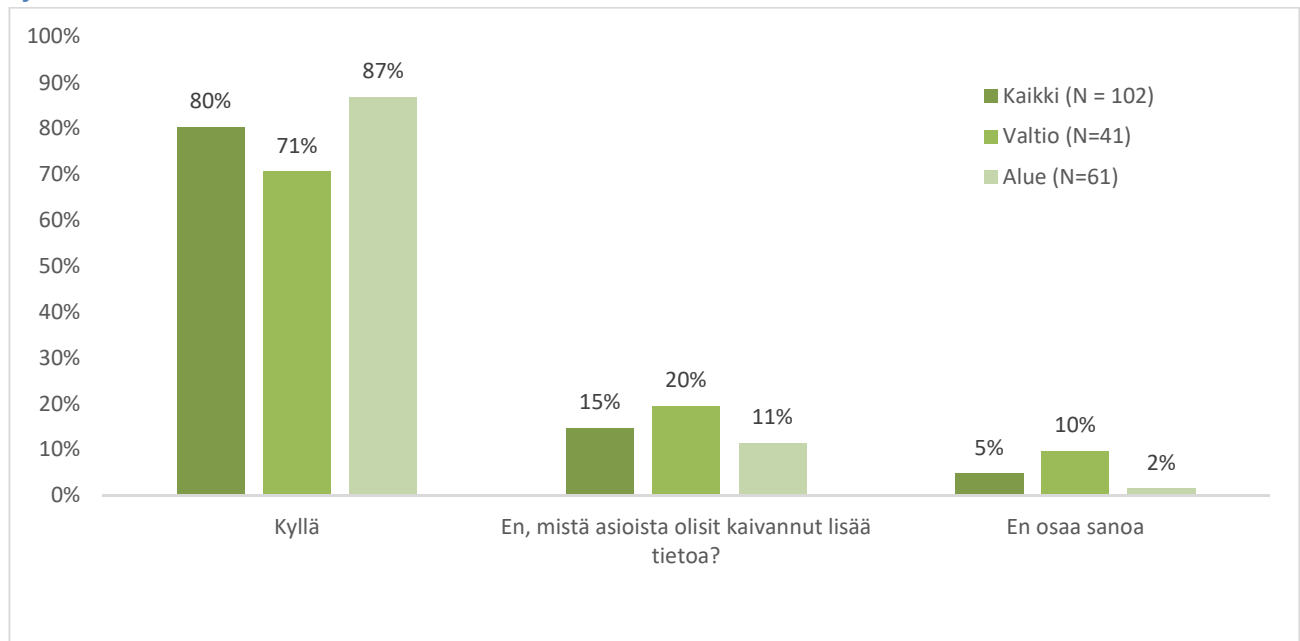

Vastaukset ja vertailu aikaisempiin kyselyihin (2014, 2016)

Nimittäminen toimikunnan/lautakunnan jäseneksi

Vastaajien suuri enemmistö (80 %) katsoi saaneensa riittävästi tietoa toimikunnan jäsenen tehtävistä ennen nimittämistään. Valtion toimikuntien/lautakuntien ja alueellisten toimikuntien vastaajien välillä oli kuitenkin melko suuri ero. Valtion toimielinten vastaajista viidennes (20 %) ei ollut mielestään saanut riittävästi tietoa toimikunnan jäsenen tehtävistä.

Saitko riittävästi tietoa toimikunnan jäsenen tehtävistä siinä yhteydessä kun suostumustasi ky- syttiin?

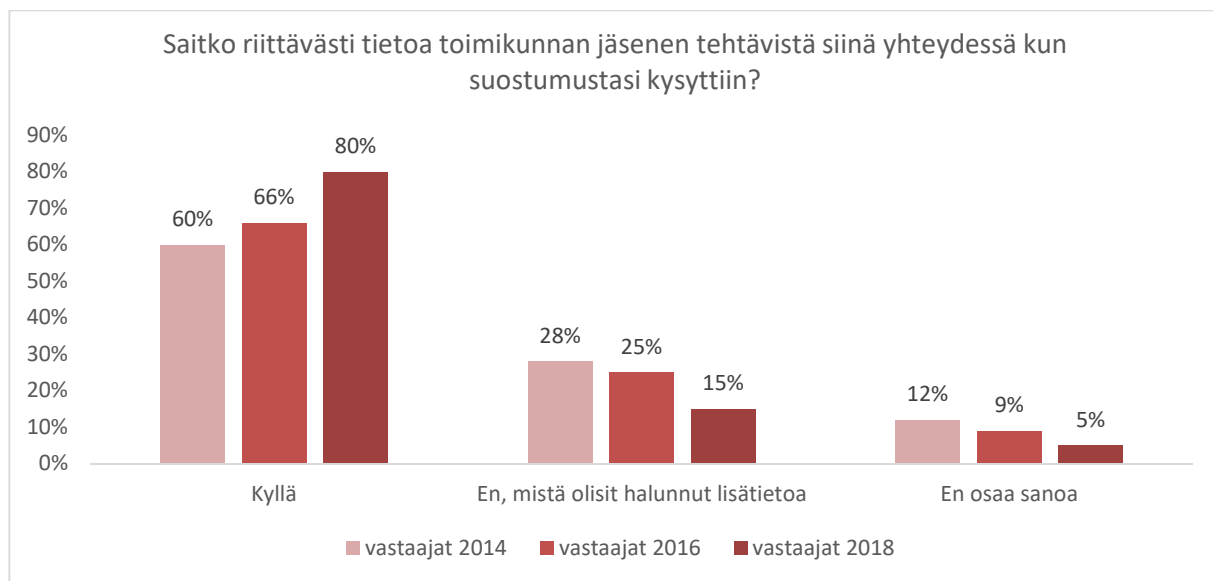

Osa vastaajista tarkensi, mistä asioista olisi kaivannut enemmän tietoa. Useimmat ottivat esille työmäärän ja kokouspalkkiot – aivan kuten aiemmissakin kyselyissä.

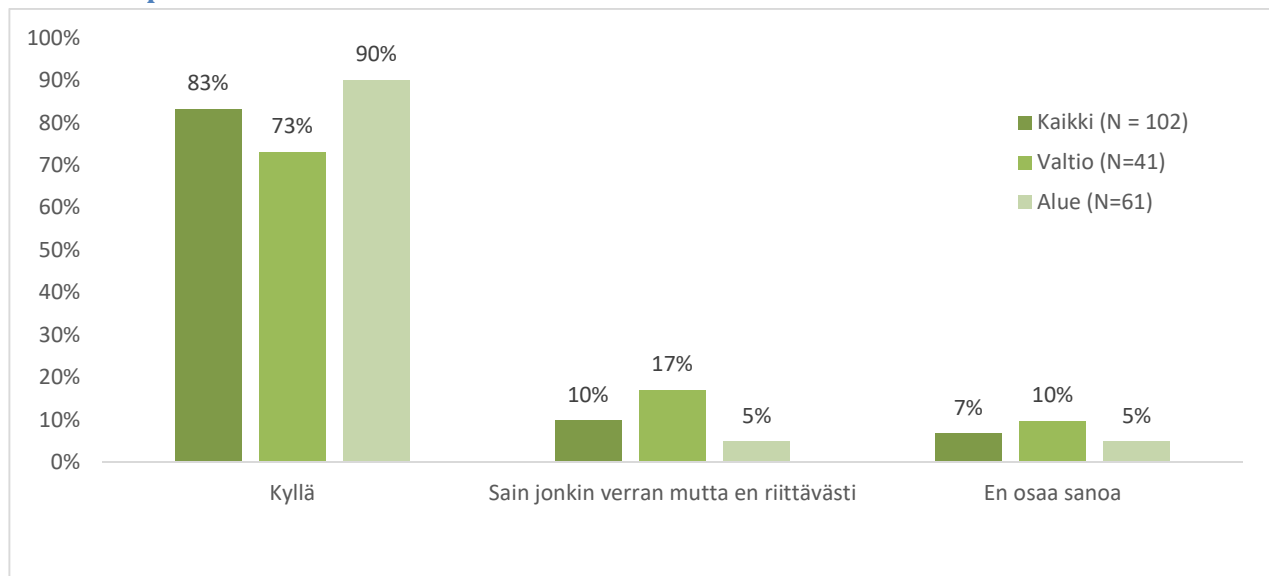
- *Toimikunnan vastuualueista*
- *Työn määrä*
- *Tehtävän kuormittavuudesta*
- *Päätöksentekoprosessista*
- *Vuosikellosta, hakemusten määrästä, kokousten määrästä*
- *Valtakunnallisesti yhteiset tapahtumat, palkkiot*
- *Työnkuvasta ja työskentelytavoista*
- *Rahan jakamisen konkretiasta*
- *Työmäärästä ja palkattomuudesta sekä siitä, että valtakunnallinen seuraaminen tehdään omalla kustannuksella*

Vastaajat saivat perustella edellistä vastaustaan avokysymyksessä, johon oli vastannut 27 henkilöä. He toivat esiin muun muassa työmäärän ja jääviyssäädöksiin liittyviä asioita. (Ks. Liite 2).

Jäsenten saama tieto toimikunnan/lautakunnan jäsenen tehtävistä oli kuitenkin parantunut edellisiin kyselyyn verrattuna. Niiden osuus, jotka katsoivat saaneensa riittävästi tietoa nimittämisvaiheessa, oli kasvanut peräti 20 prosenttiyksikköä verrattuna vuoteen 2014.

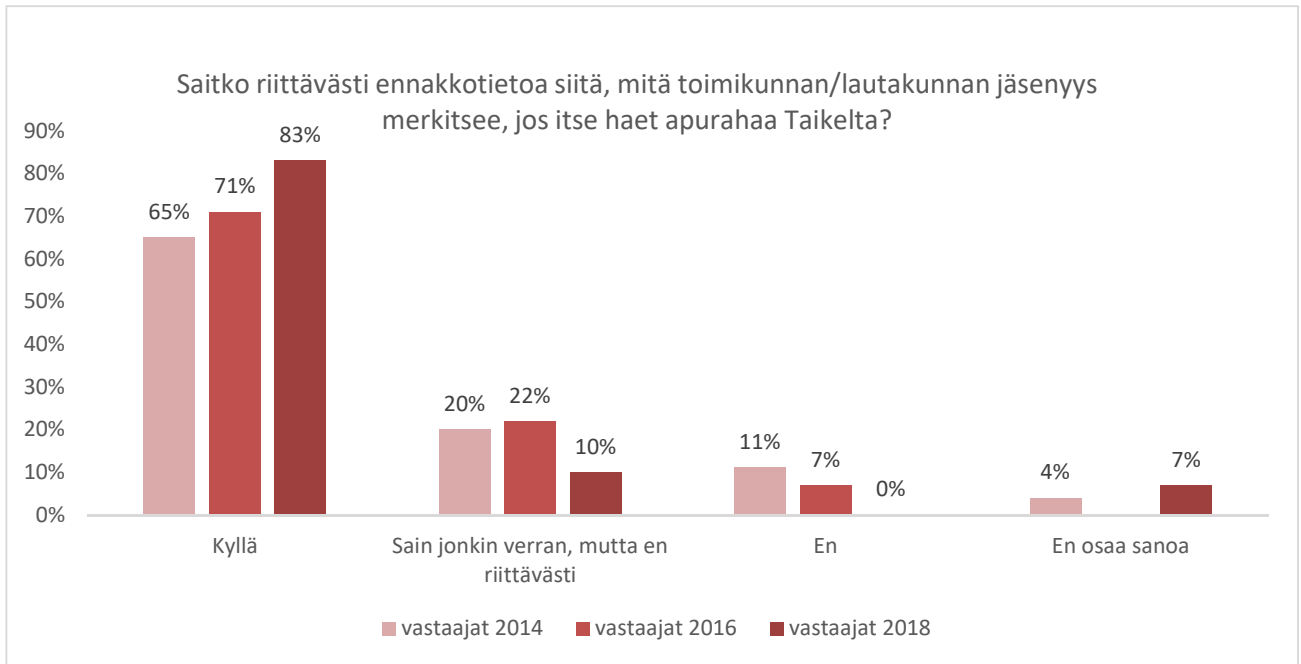
Saitko riittävästi ennakkotietoa siitä, mitä toimikunnan/lautakunnan jäsenyys merkitsee, jos itse haet apurahaa Taikelta?

Vastaajista kaikkiaan yli 80 prosenttia katsoi saaneensa riittävästi tietoa omaa apurahanhakua koskevista rajoituksista, alueellisten toimikuntien vastaajista jopa 90 prosenttia.

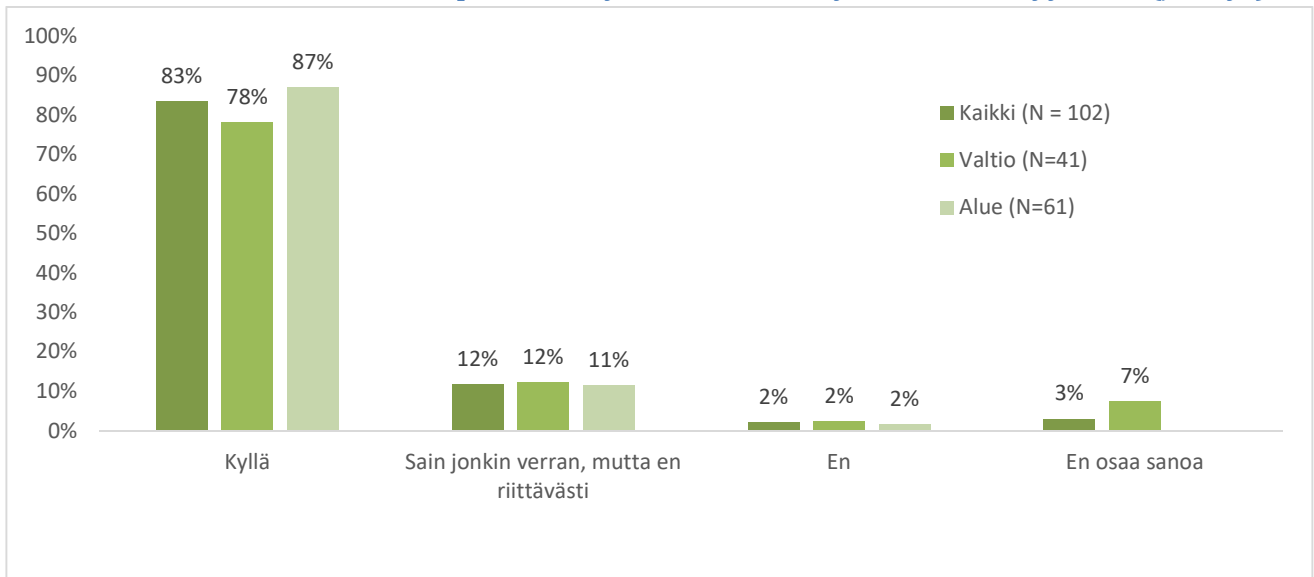
Kymmenkunta vastaajaa tarkensi näkemystään avovastauksessa. Useimmat heistä olivat hyvin selvillä jääviyssäädöksistä.

Vertaisarvioijille annettu tieto jäsenyyden vaikutuksesta apurahan hakemiseen oli selvästi lisääntynyt aiempiin kyselyihin verrattuna. Vuoteen 2014 verrattuna nousu kyllä-vastaajien osuudessa oli lähes 20 prosenttiyksikköä.

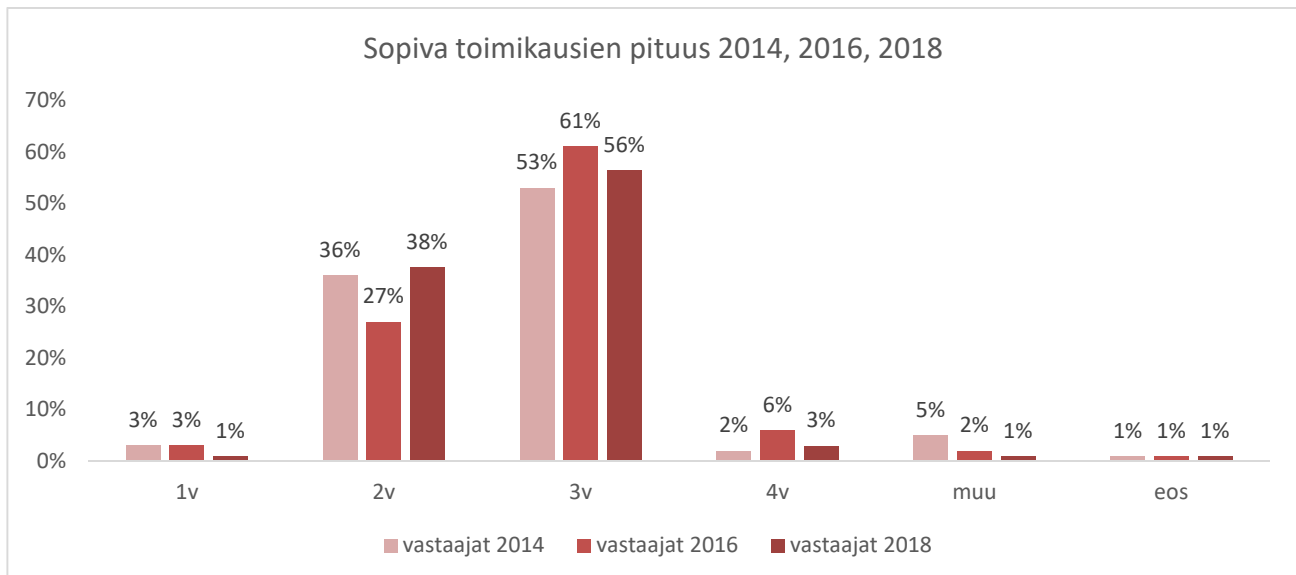
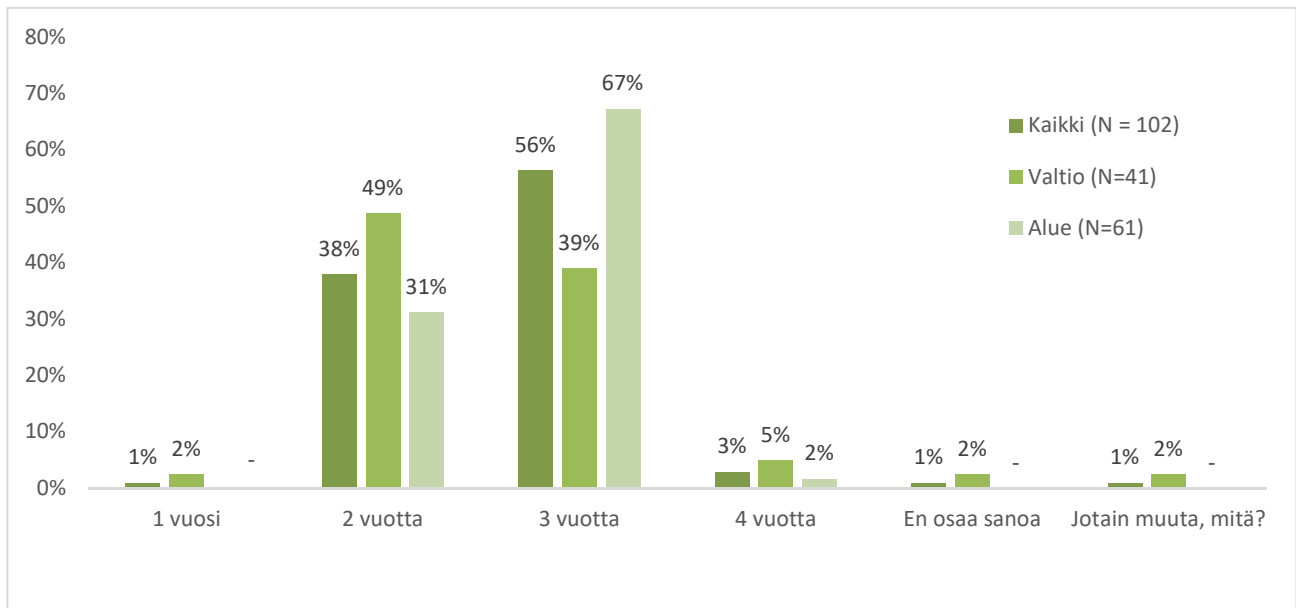
Kyselylomakkeessa oli myös toinen esteellisyyksiä käsittelevä kysymys, jossa pyrittiin selvittämään asiaa yleisellä tasolla, ei niinkään omakohtaisena apurahan hakemisena. Myös tähän kysymykseen suuri enemmistö vastasi saaneensa riittävästi ennakkotietoa.

Saitko riittävästi ennakkotietoa apurahan myöntämiseen liittyvistä esteellisyyksistä (jäarviys)?

Enemmistö (56 %) vastaajista kannatti kolmen vuoden toimikausia nykyisen kahden vuoden sijaan, mutta erot valtion ja alueellisten toimikuntien välillä olivat erittäin suuret. Alueellisten toimikuntien jäsenistä lähes 70 prosenttia kannatti kolmivuotista kautta, kun osuus valtion taidetoimikuntien/lautakuntien jäsenistä oli vajaa 40 prosenttia. Samantyyppinen ero oli nähtävissä jo edellisessä kyselyssä. Nykyistä, kaksivuotista toimikautta kannatti runsas kolmannes vastaajista ja valtion taidetoimikuntien/lautakuntien jäsenistä lähes puolet.

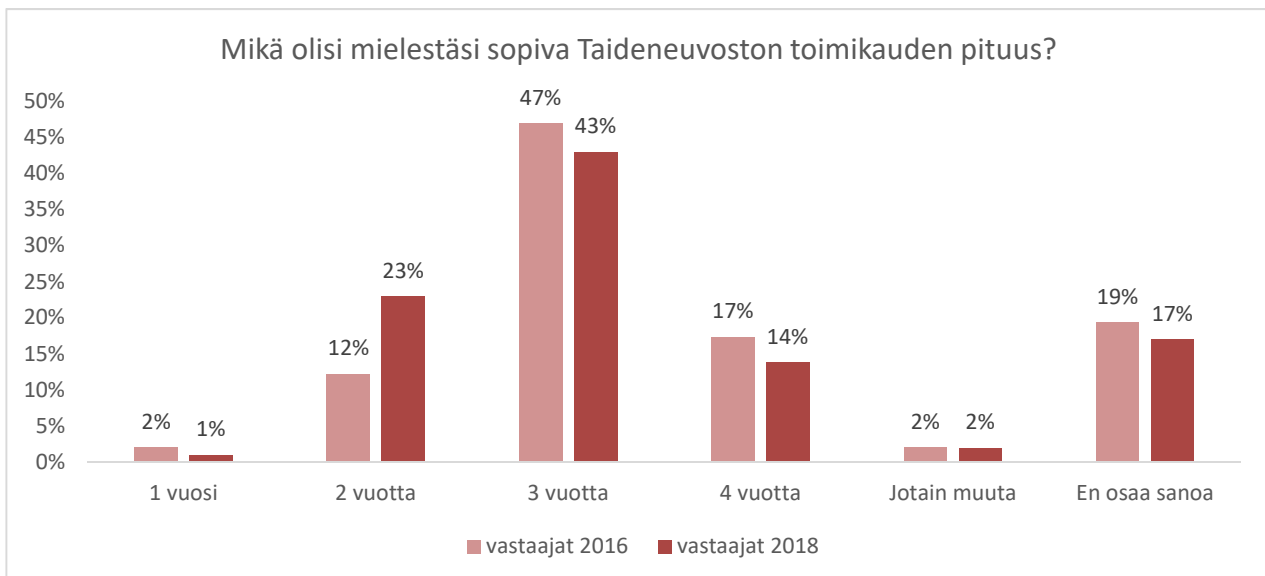
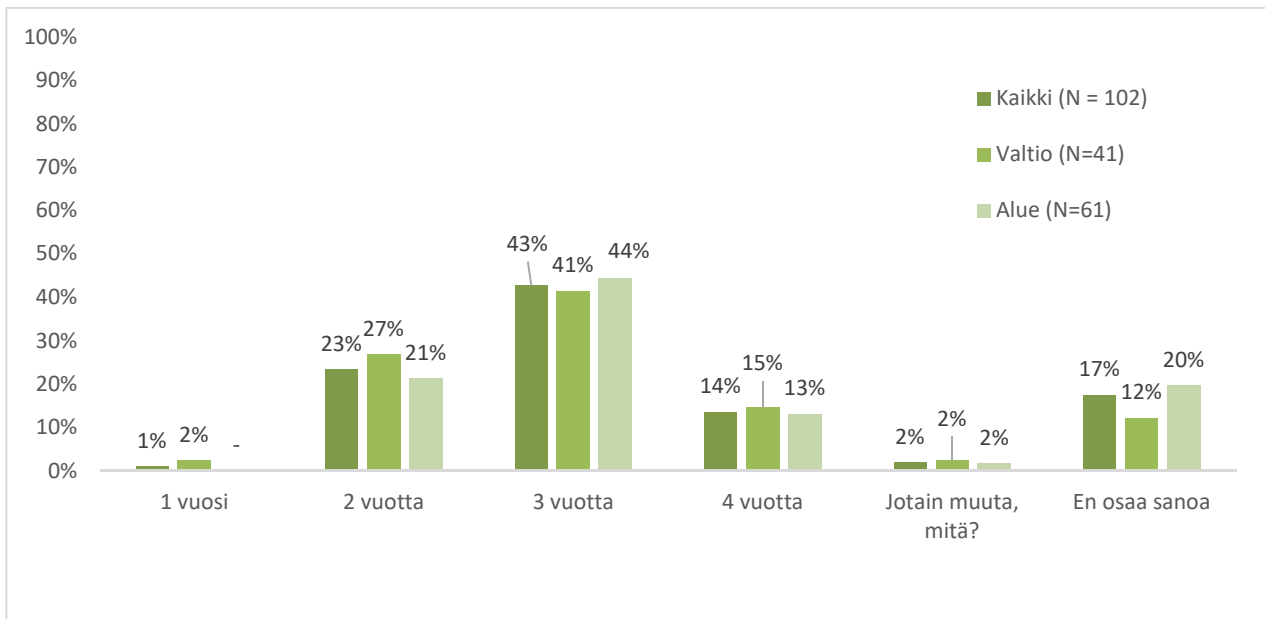
Mikä olisi mielestäsi sopiva toimikuntien/lautakuntien toimikausien pituus?

Myös taideneuvoston toimikauden parhaana pituutena pidettiin nykyistä kolmea vuotta, jota kannatti yli 40 prosenttia vastaajista, eikä alueellisten ja valtion vertaisarvioijien välillä juurikaan ollut eroa. Kaikista vastaajista vajaa viidennes ei osannut ottaa asiaan kantaa.

Tilanne ei ollut ratkaisevasti muuttunut edellisestä kyselystä muutoin kuin että kaksivuotisen toimikauden kannattajien osuus oli kasvanut.

Mikä olisi mielestäsi sopiva Taideneuvoston toimikauden pituus?

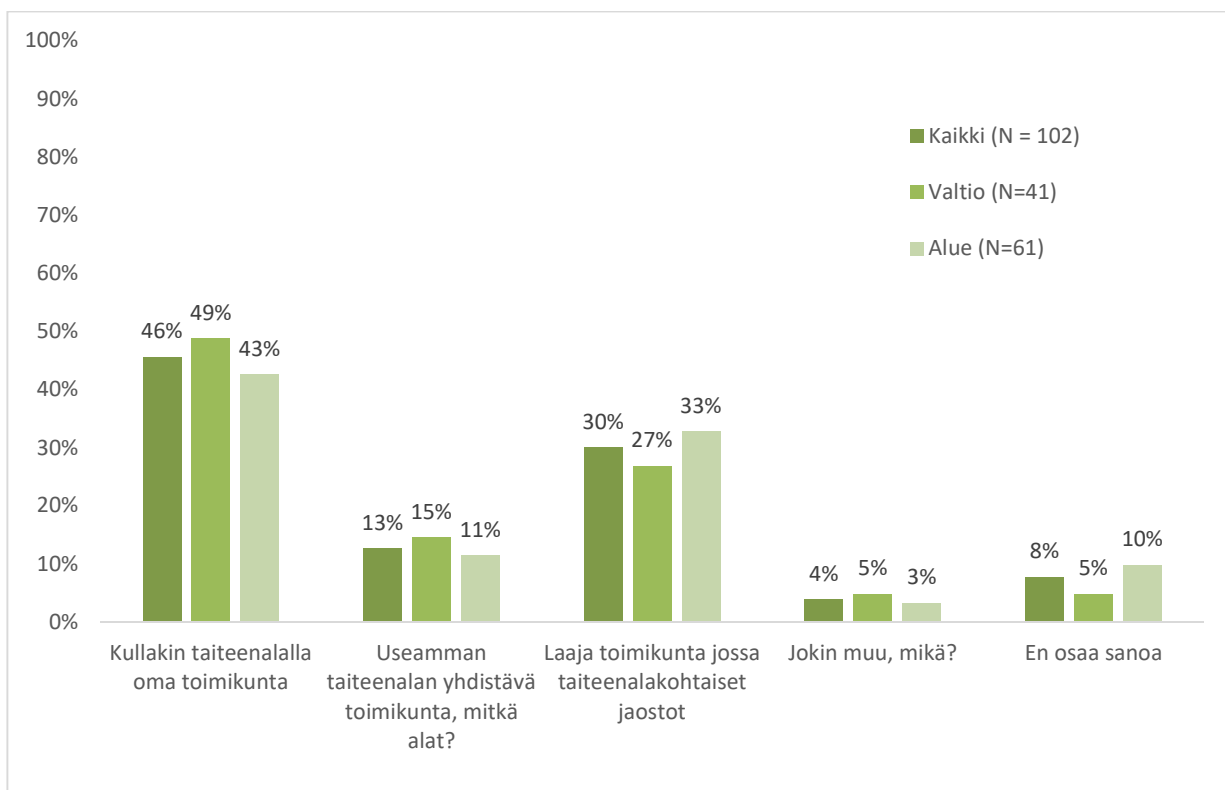

Vastaajista lähes puolet kannatti sellaista toimikuntarakennetta, jossa kullakin taiteenalalla olisi oma toimikunta. Alueellisten ja valtion toimikuntien välillä ei ollut suurta eroa. Seuraavaksi kannatetuin malli oli laaja toimikunta (esim. esittävä/visuaalinen jne.) jossa olisi taiteenalakohtaisia jaostoja.

Avovastauksissa (liite 2) nostettiin esiin muun muassa asiantuntemuksen vaikeutuminen ja rajoittuminen pahimmillaan yhteen henkilöön, jos toimikunta edustaa kovin laajaa toimialaa. Ei myöskään nähty toimikunnan laajuudessa lisäarvoa, jos rahat kuitenkin jaetaan pienemmissä korvamerkityissä osissa. Toisaalta tuotiin esiin myös laajan toimikunnan mahdollisuudet uudenaiseen ajatteluun ja taiteidenvälisen toiminnan tunnistamiseen.

Kysymystä ei esitetty aiemmissa kyselyissä tässä muodossa, joten vertailuaineistoa edellisiin ei ole.

Mikä olisi oman taiteenalasi kannalta tarkoituksenmukaisin toimikuntarakenne?

Useamman taiteenalan yhdistävä toimikunta, mitkä alat?

- Visuaaliset alat
- Kuva, kirja, tanssi, teatteri ja muut taiteet
- Kuin nyt
- Musiikki, kirjallisuus, kuvataide, esittävä-
- Visuaaliset
- Esittävät taiteet omanaan
- En osaa antaa yksiselitteistä vastausta yhdistelmästä, mutta esim. esittävässä taiteissa voisi toimia yhteinen toimikunta. Laajentaisi näkökulmaa vain yhden taiteenalan ulkopuolelle. Toisaalta, taiteenalakohtaiset toimikunnat varmistavat parhaan alan asiantuntemuksen.
- Elokuva, media, valo ja ääni
- Maalaus, veisto, grafiikka, valokuva, mediataide, performanssi

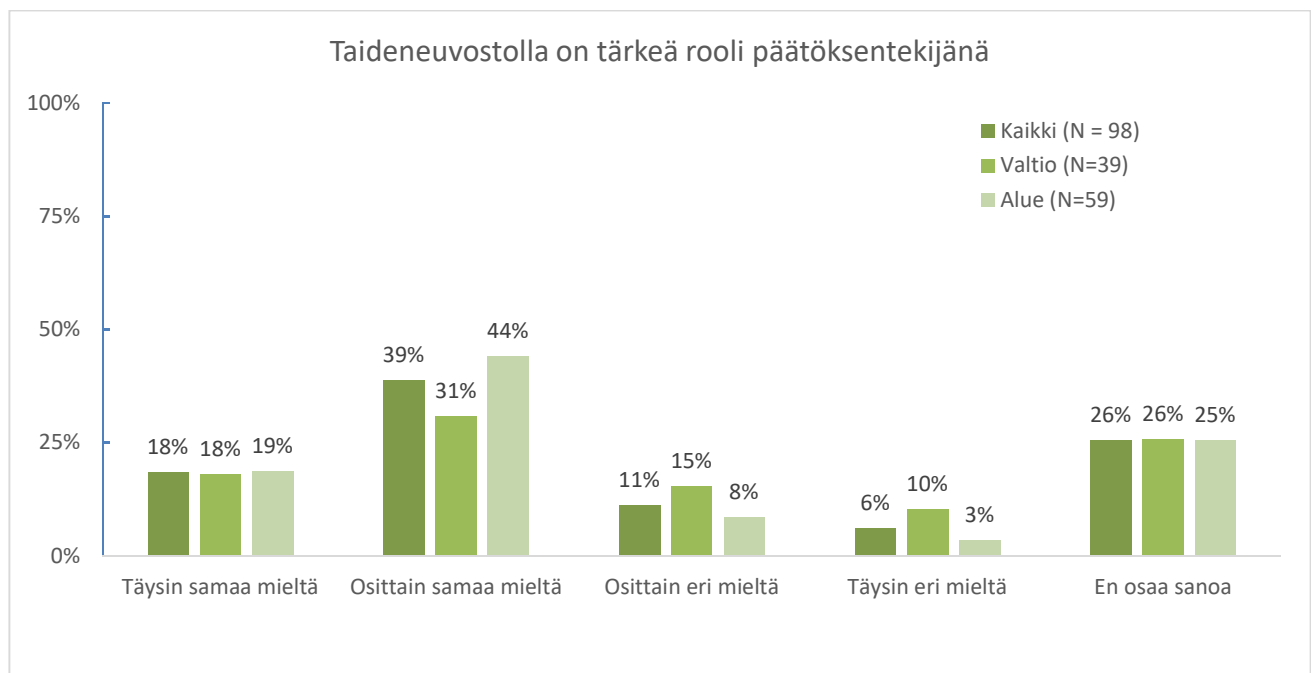
Jokin muu, mikä?

- Nykyinen toimikunta toimii hyvin
- Isot alat omana, muuten voisi yhdistää ja käyttää tarvittaessa jaostoja
- Alueellisuus.

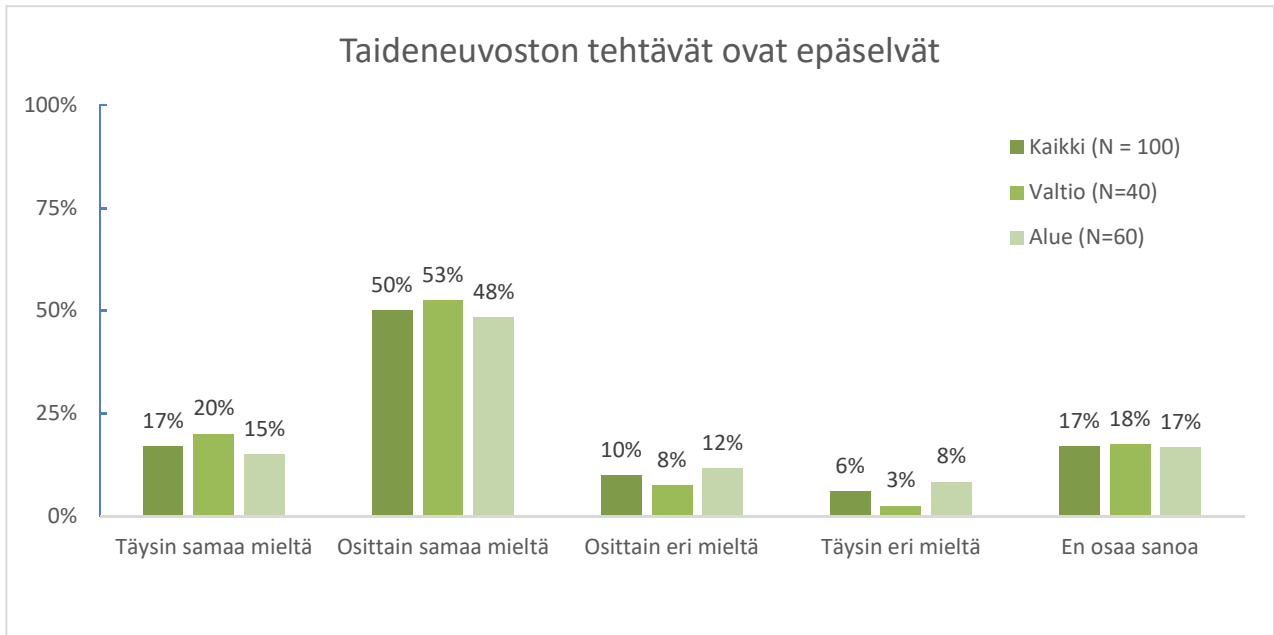
Taideneuvosto

Taideneuvoston asema

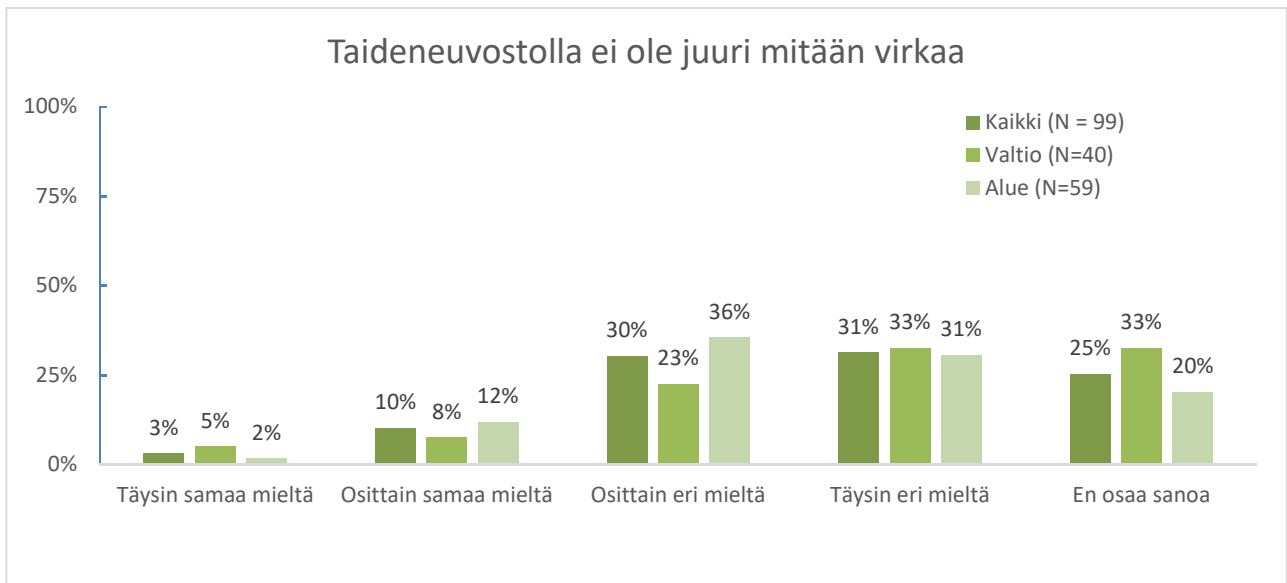
Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa taideneuvostoa koskeviin väittämiin. Enemmistö vastaajista oli joko samaa tai osittain samaa mieltä väittämän ”Taideneuvostolla on tärkeä rooli päätöksentekijänä” kanssa. Valtion taidetoimikuntien/lautakuntien jäsenet eivät pitäneet taideneuvoston roolia niin tärkeänä kuin alueellisten toimikuntien jäsenet. Huomattavan suuri määrä (neljännes) vastaajista ei osannut ottaa kantaa asiaan. Muutama jätti kokonaan vastaamatta tähän kysymykseen.

Taideneuvoston tehtäviä piti epäselvinä kaikkiaan lähes 70 prosenttia vastaajista (täysin tai osittain samaa mieltä väitteen kanssa). Valtion ja alueellisten vertaisarvioijien välillä ei ollut merkittäviä eroja. Näkemykset ovat tässä suhteessa samat kuin aiemmissakin kyselyissä, vuonna 2014 vastaajista 69 prosenttia oli väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä ja vuonna 2016 tuo osuus oli 66 prosenttia. Alueellisten vastaajien joukossa taideneuvoston tehtäviä epäselvinä pitävien osuus oli hieman kasvanut.

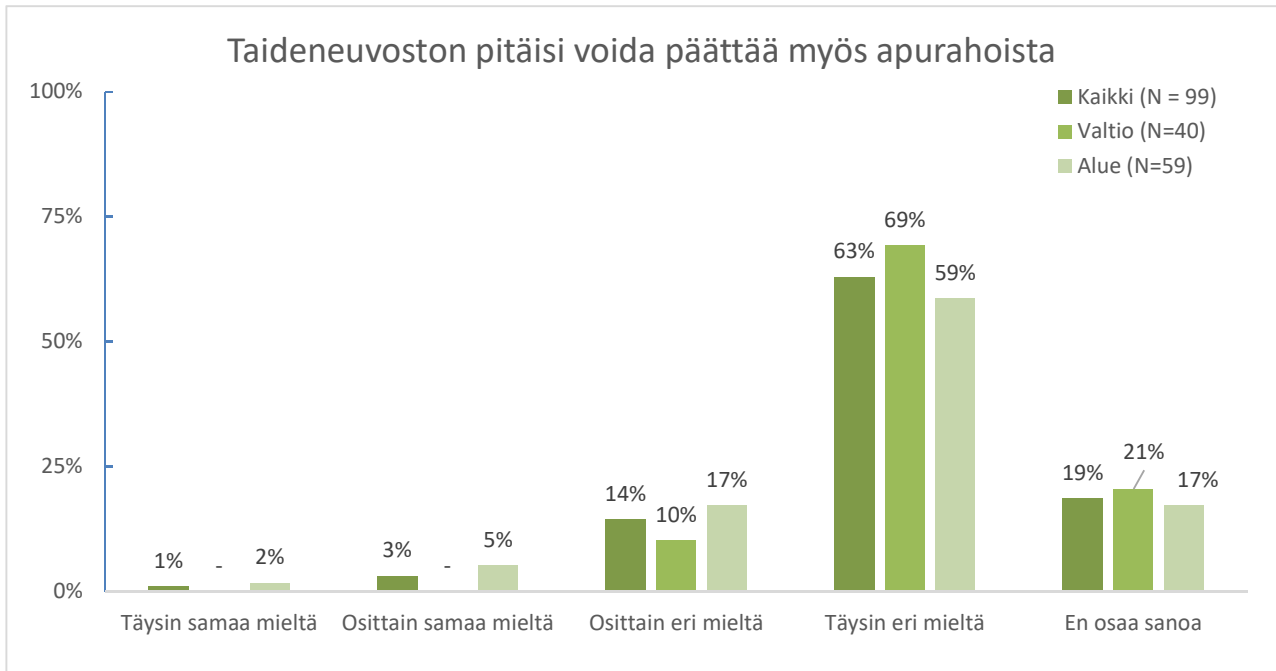

Vain runsas kymmenesosa vastaajista on samaa tai osittain samaa mieltä väittämän ”Taideneuvostolla ei ole juuri mitään virkaa” kanssa. Alueellisten ja valtion vastaajien välillä oli jonkin verran eroja, esimerkiksi kolmannes valtion taidetoimikuntien/lautakuntien vastaajista ei osannut ottaa lainkaan kantaa väitteeseen. Alueellisissa vastaajissa tällaisia oli viidennes.

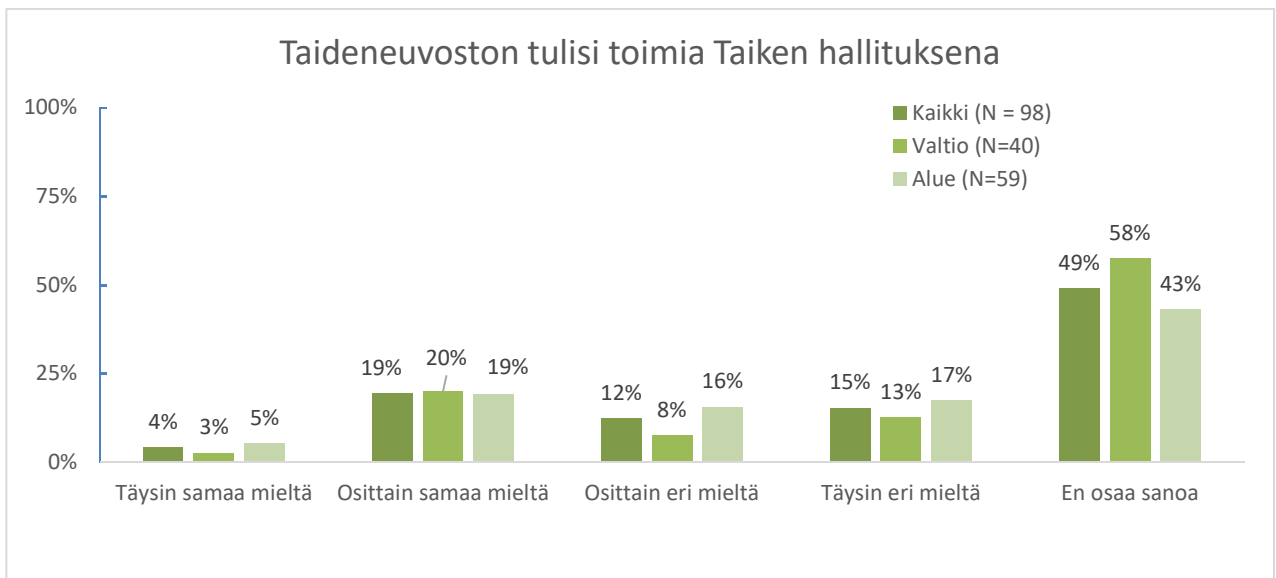

Kyselystä käy ilmi, että vertaisarvioijat eivät kannata taideneuvoston toimimista myös apurahan myöntäjänä. Valtion vastaajissa ei ollut yhtään sellaista, joka olisi kannattanut tätä väittämää joko täysin tai osittain. Alueellisissa vastaajissa tällaisia oli kaikkiaan neljä henkilöä.

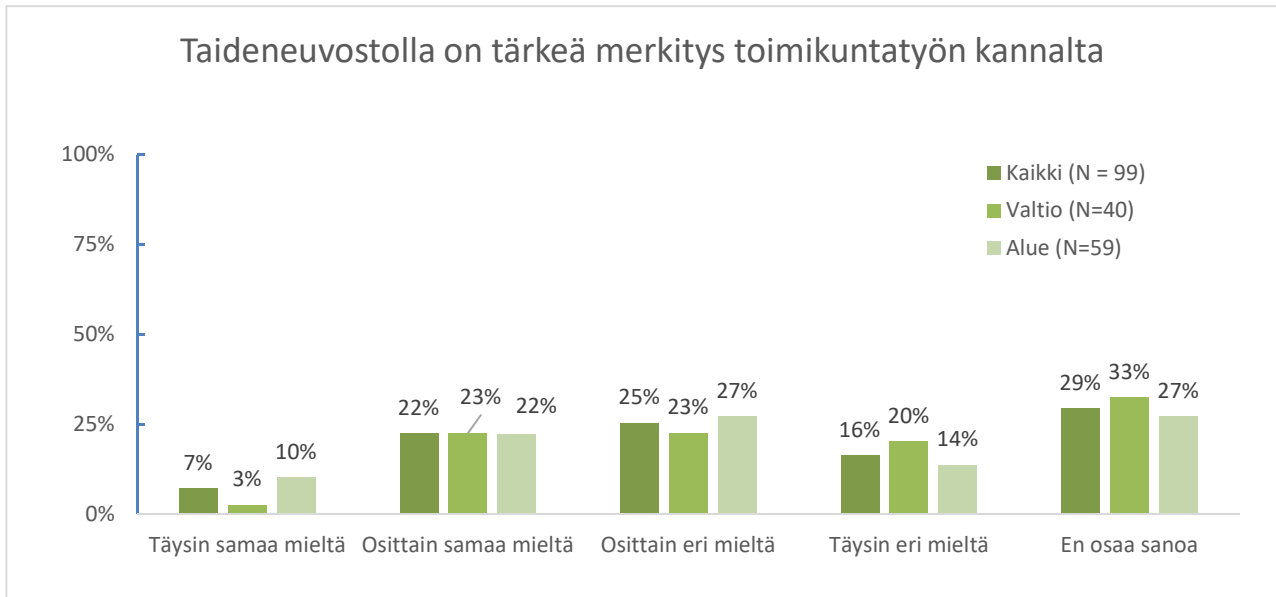

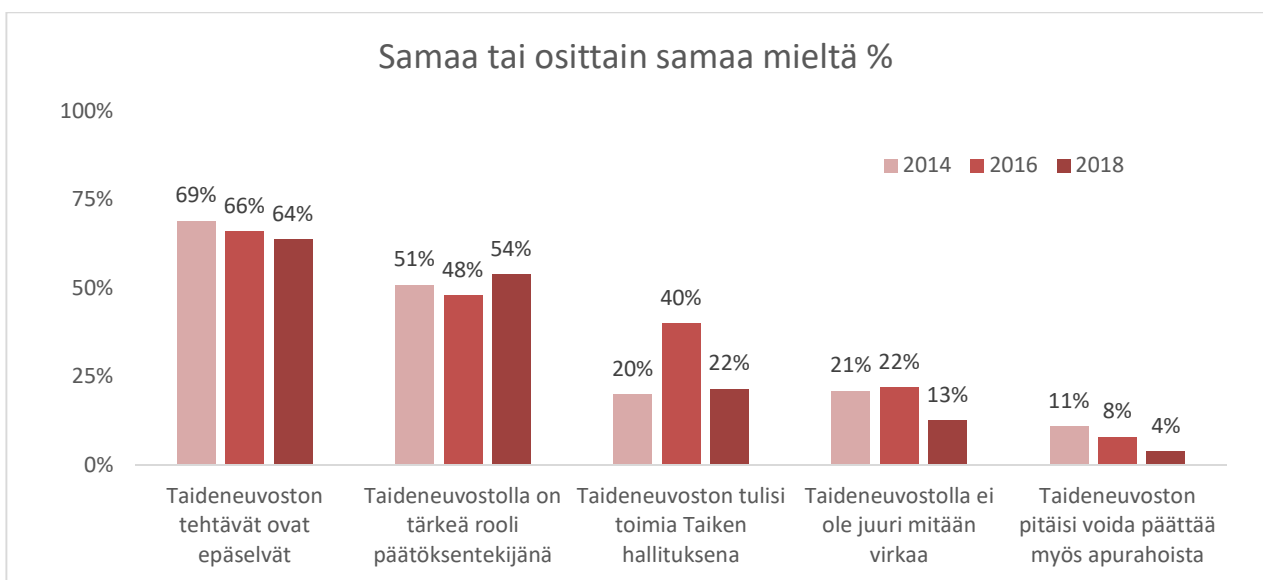
Kaikkein epävarmimpia vastaajat näyttävät olevan väittämästä, jonka mukaan taideneuvoston tulisi toimia Taiken hallituksena. Eräs vastaaja kirjoittaakin, että ajatus on niin uusi, että siihen on mahdoton ottaa kantaa. Valtion vastaajista yli puolet ja alueellisistakin yli 40 prosenttia oli valinnut tässä kohtaa vaihtoehdon ”en osaa sanoa”. Eri mieltä (osittain tai täysin) ja samaa mieltä olevien osuudet olivat melko samat.

Vastaajista vajaat 30 prosenttia pitää taideneuvostoa merkityksellisenä toimikuntatyön kannalta. Alueellisten toimikuntien vastaajissa on hieman valtion vastaajia enemmän sellaisia, jotka pitävät taideneuvostoa tärkeänä nimenomaan toimikuntatyön kannalta (alue 32 %, valtio 26 %). Muuten vastaukset jakautuvat eri vaihtoehtojen välille melko tasaisesti. Aiemmissa kyselyissä tätä väittämää ei ollut, joten vertailuaineistoa ei ole käytettävissä.

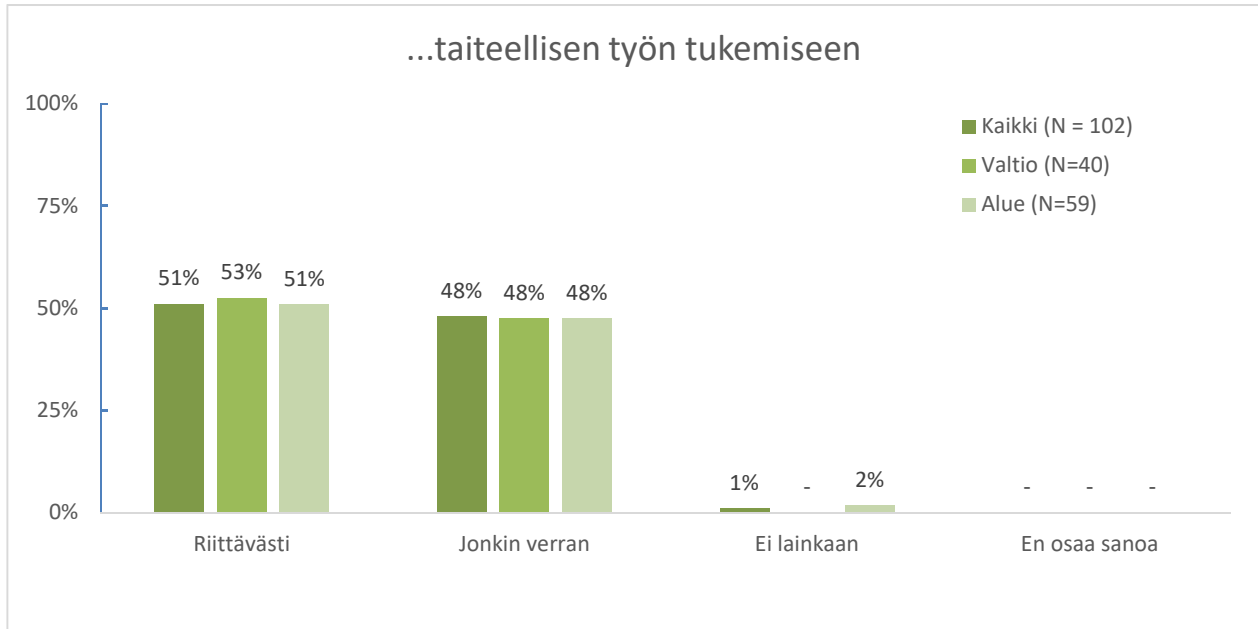
Taideneuvoston rooliin ja asemaan liittyvien vastausten aikavertailu osoittaa, että taideneuvoston tunnettuus ja merkitys on aavistuksen parantunut vuosien mittaan. Kaikkina kyselyvuosina (2014, 2016, 2018) noin viidennes vastaajista on ollut täysin samaa mieltä väittämän ”Taideneuvostolla on tärkeä rooli päätöksentekijänä” kanssa. Valtion toimikuntien vastaajien keskuudessa taideneuvoston merkitys on kasvanut (11 % vuonna 2016) ja vastaavasti alueellisten toimikuntien vastaajien keskuudessa vähentynyt (30 % vuonna 2016). Näkemykset ovat eniten vaihdelleet suhteessa väittämään ”Taideneuvoston tulisi toimia Taiken hallituksena”. Ensimmäisessä kyselyssä tätä ajatusta kannatti viidennes vastaajista, seuraavassa 40 prosenttia ja viimeisimmässä jälleen noin viidennes. Aiempiin kyselyihin verrattuna taideneuvoston arvostus näyttäisi jonkin verran kasvaneen, sillä täysin tai osittain eri mieltä väittämän ”Taideneuvostolla ei ole mitään virkaa” kanssa oli vuonna 2018 yli 60 prosenttia vastaajista, kun osuus vuonna 2014 oli vain 45 prosenttia. Kuvaavaa on, että ”en osaa sanoa” -vaihtoehdon valinneiden osuus on ollut kaikkina vuosina noin neljännes tai jopa useampi vastaajista.

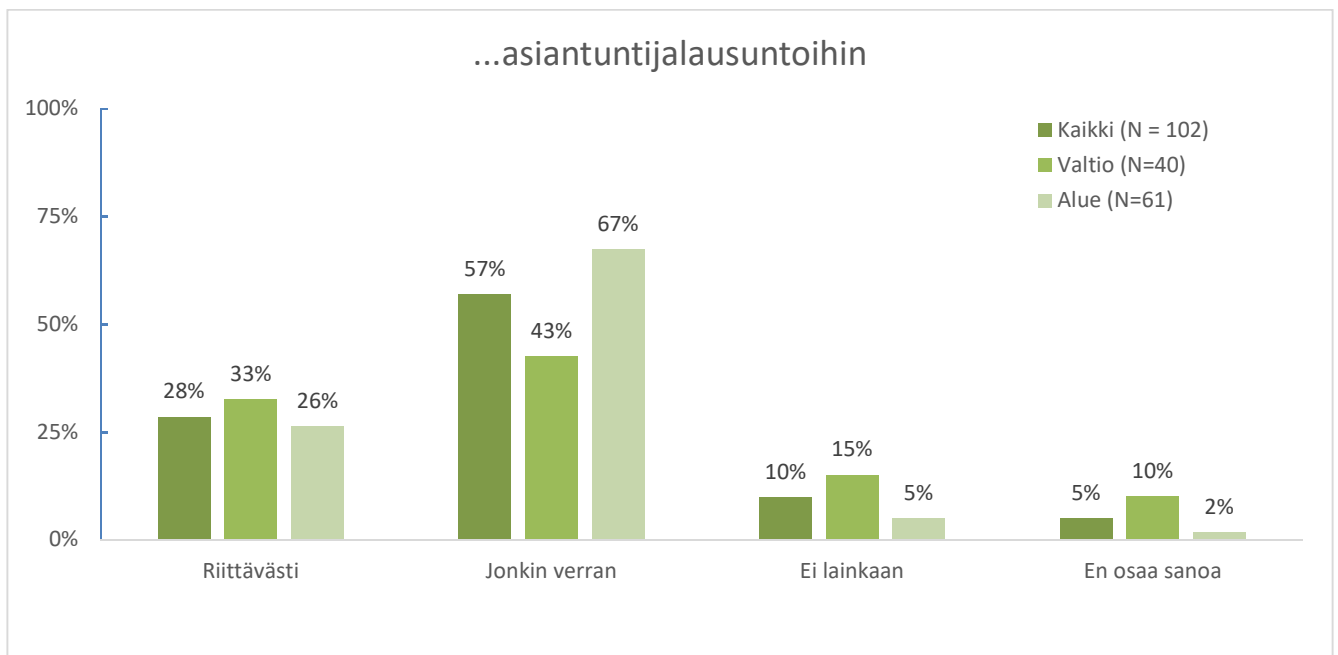
Toimikuntatyö

Vastaajien lievä enemmistö katsoo voineensa vaikuttaa taiteellisen työn tukemiseen riittävästi ja lähes puolet on mielestään vaikuttanut ainakin jonkin verran. Alueellisten ja valtion vertaisarvioijien välillä ei ollut käytännössä mitään eroja.

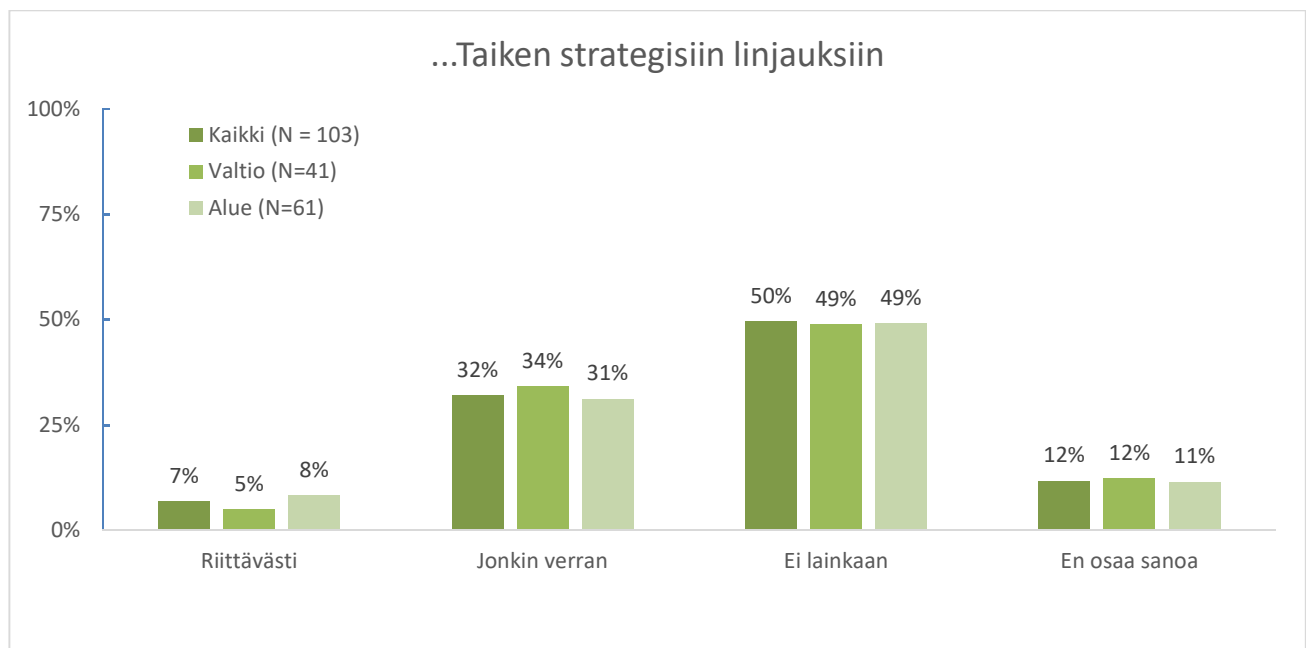
Koetko että olet voinut vaikuttaa...?

Asiantuntijalausuntoihin vaikuttamista oli suurimman osan mielestä tapahtunut jonkin verran, ja kohtuullisen iso joukko piti vaikuttamista riittävänä. Alueellisten ja valtion vastaajien välillä oli selviä eroja. Valtion vastaajissa oli enemmän niitä, jotka katsoivat voineensa vaikuttaa Taiken asiantuntijalausuntoihin riittävästi, mutta toisaalta myös enemmän sellaisia, joiden mielestä he eivät ole voineet vaikuttaa lainkaan.

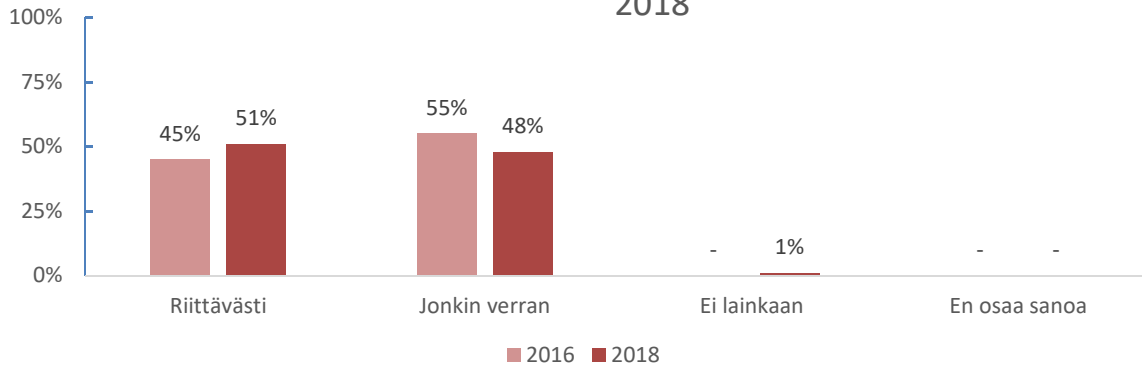
Vaikuttamismahdollisuudet Taiken strategiaan linjauksiin nähtiin kaikkein vähäisimpinä. Alle kymmenesosa vastaajista oli sitä mieltä, että näitä vaikutusmahdollisuuksia oli riittävästi ja puolet katsoi, ettei vaikutusmahdollisuuksia ollut lainkaan.

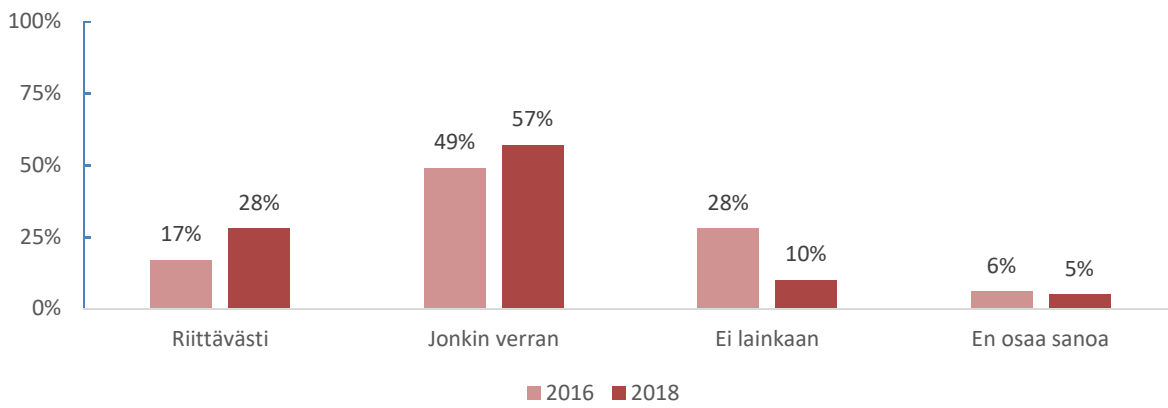
Vuoden 2016 kyselyyn verrattaessa⁷ on nähtävissä pieniä muutoksia. Taiteellisen tuen osalta vaikutusmahdollisuuksien kokeminen on ollut molemmissa kyselyissä suurin piirtein samalla tasolla, jonkin verran parantunut. Asiantuntijalausuntojen osalta tilanne näyttää parantuneen kohtuullisen paljon. Vuonna 2016 yli neljännes vastaajista oli sitä mieltä, etteivät he ole voineet vaikuttaa asiantuntijalausuntoihin lainkaan, nyt tällaisia oli vain kymmenesosa. Sen sijaan strategiaan linjauksiin vaikuttamisessa tilanne näyttää huonontuneen lievästi. Vuonna 2016 vajaa puolet (45 %) vastaajista katsoi, ettei ole voinut vaikuttaa näihin lainkaan. Tuoreessa kyselyssä tällaisia vastaajia oli puolet.

⁷ Vuoden 2014 kyselyssä tällaista kysymystä ei ollut.

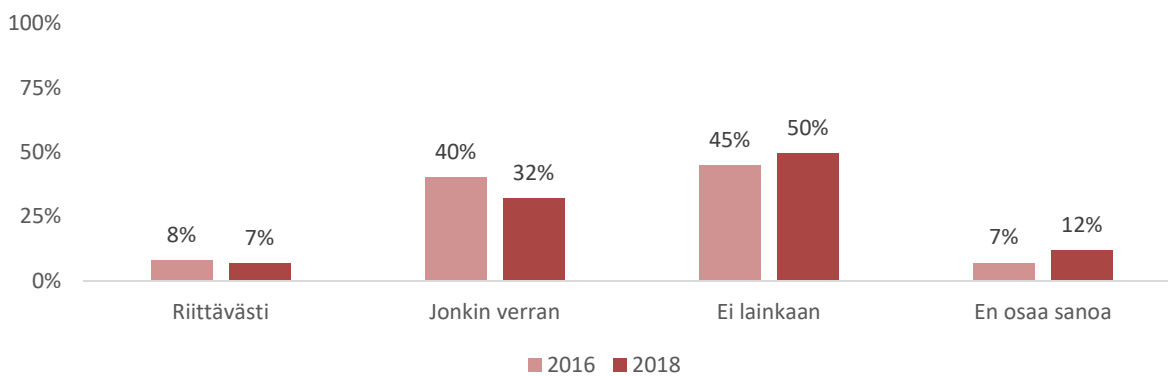
Vaikutusmahdollisuudet taiteellisen työn tukemiseen 2016 ja 2018

Vaikutusmahdollisuudet asiantuntijalausuntoihin 2016 ja 2018

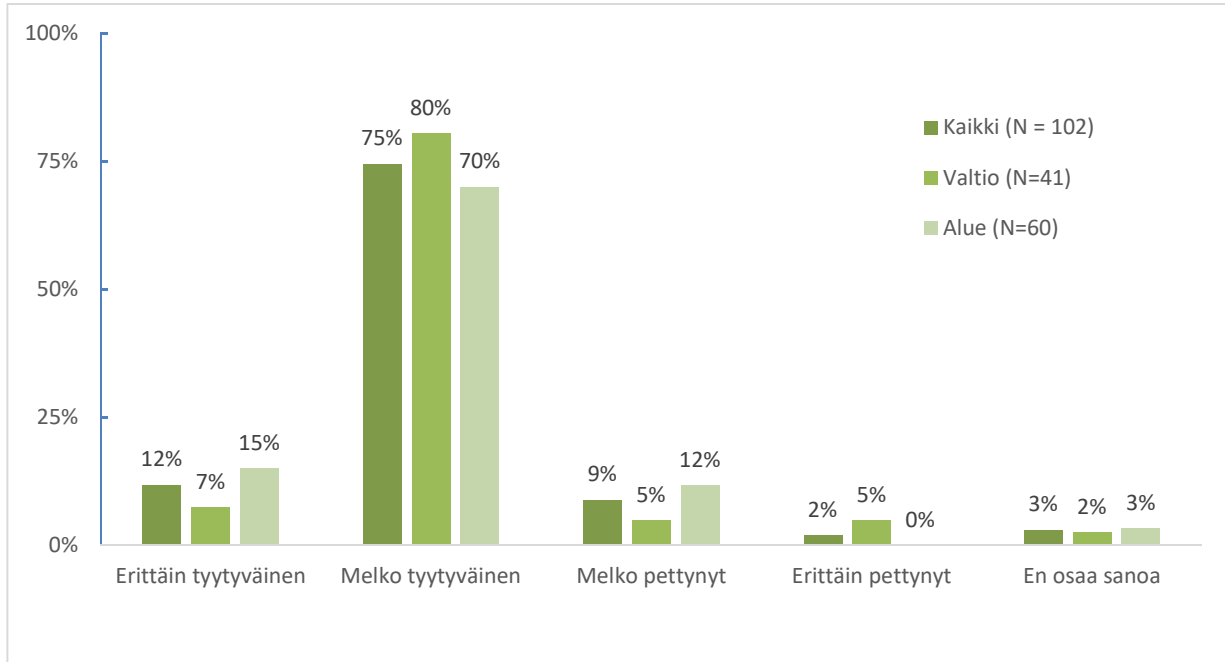

Vaikutusmahdollisuudet Taiken strategiaan linjauksiin 2016 ja 2018

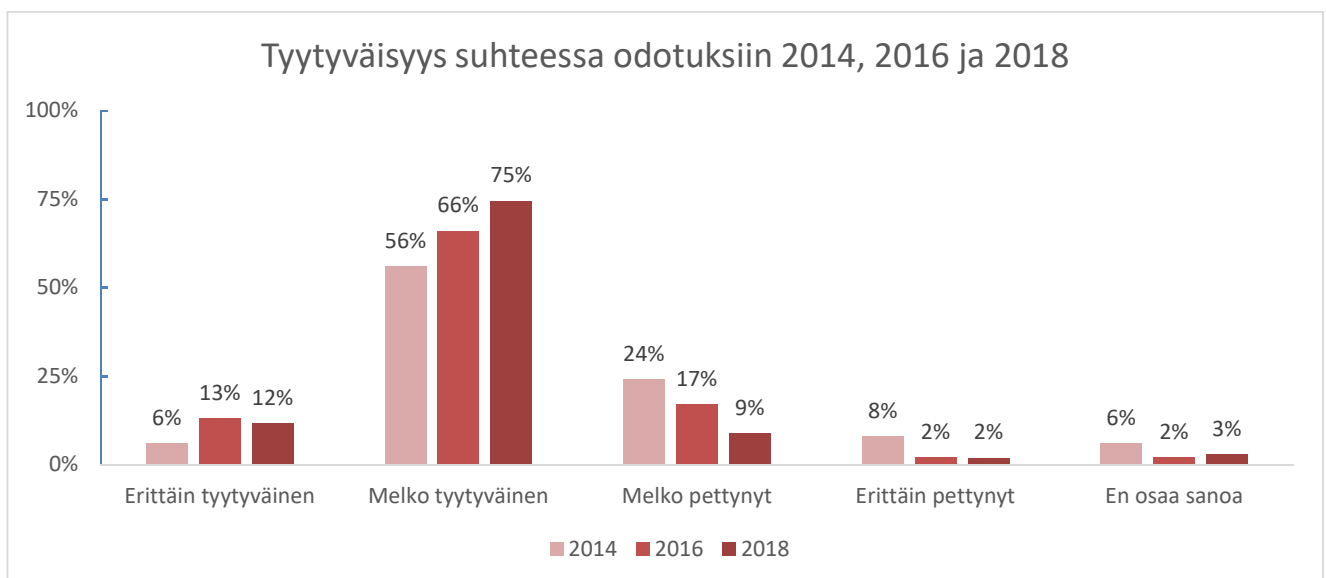
Enemmistö vastaajista oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä toimikauteensa suhteessa odotuksiinsa. Alueellisten taidetoimikuntien jäsenissä oli enemmän sekä erittäin tyytyväisiä että melko pettyneitä. Kaiken kaikkiaan toimikauteensa pettyneitä oli vain noin kymmenesosa vastaajista.

Jos ajattelet odotuksiasi toimikunta/lautakuntatyöstä, miten tyytyväinen/tyytymätön olet?

Avovastausten (liite 2) perusteella toimikuntien/lautakuntien jäsenet arvostavat erityisesti kollegoiden kanssa käytyjä keskusteluja sekä näköalapaikkaa taiteen kenttään. Sen sijaan määrärahojen vähäisyys ja ilmaistyn määrää aiheuttavat kritiikkiä ja alueellisten taidetoimikuntien heikentynyt asema huolestuttaa.

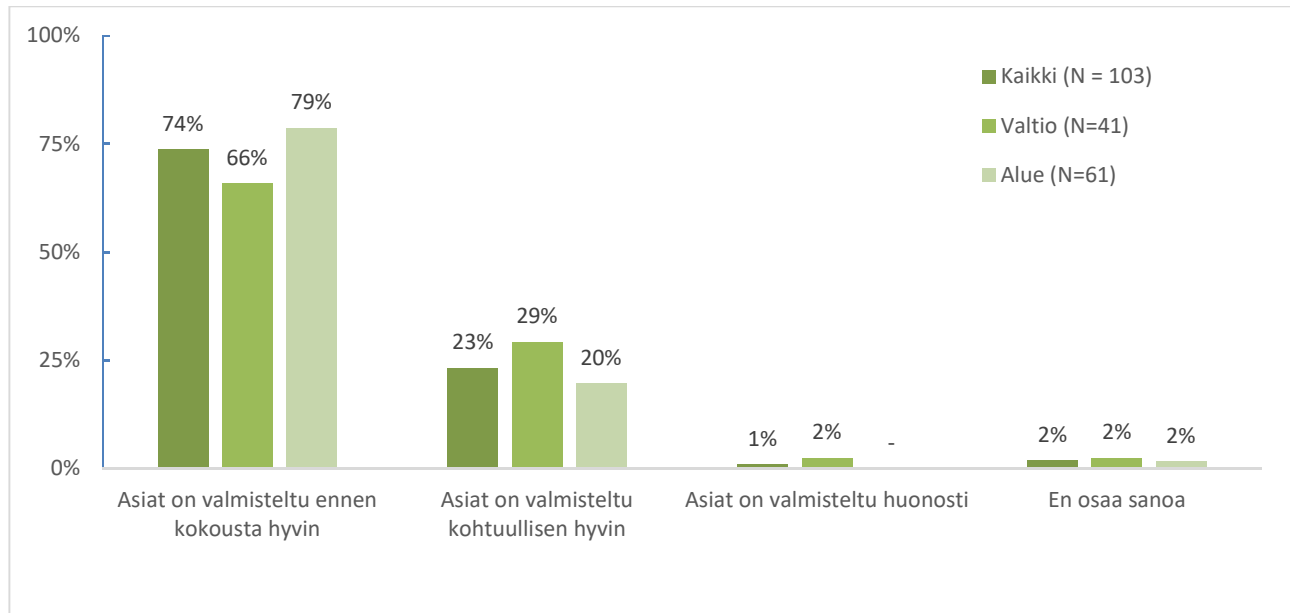
Aikaisempiin kyselyihin verrattuna tilanne on merkittävästi parantunut toimikuntien ja lautakuntien jäsenten tyytyväisyydessä. Erityisesti melko tyytyväisten määrä on kasvanut ja melko pettyneiden määrä laskenut edellisiin kyselyihin verrattuna.

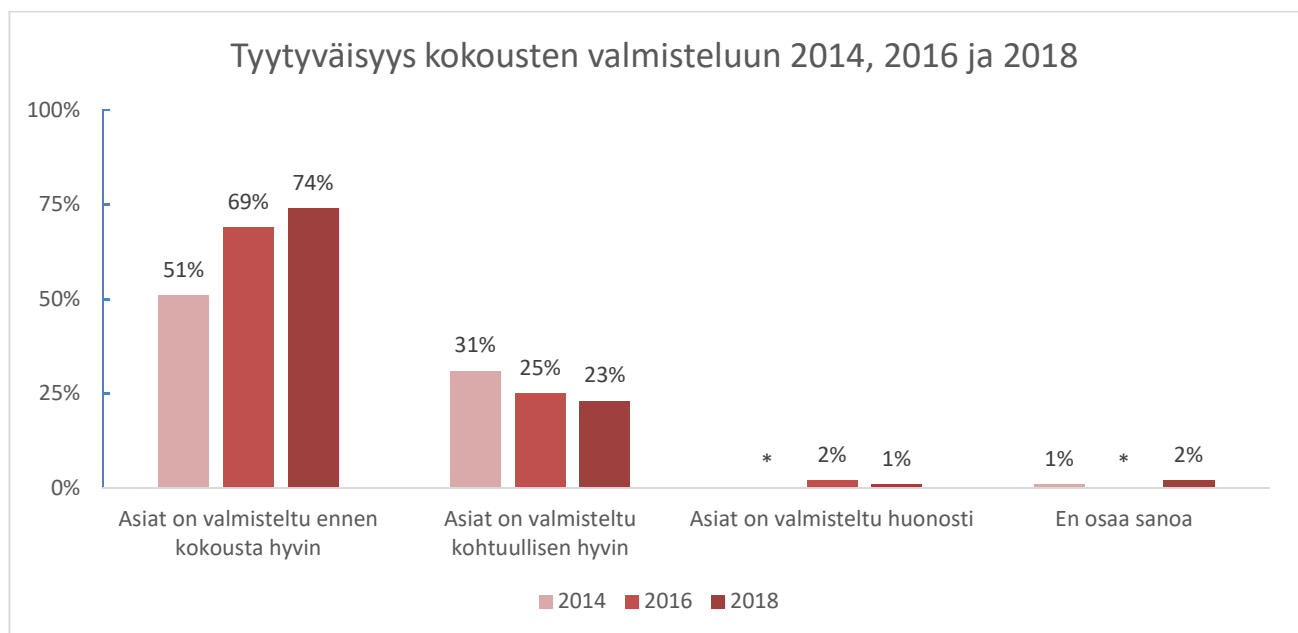
Vastaajien enemmistö (74 %) oli sitä mieltä, että Taiken toimielinten kokoukset on valmisteltu hyvin. Eroja alueellisten ja valtion vertaisarvioijien välillä oli jonkin verran, alueelliset vertaisarvioijat olivat tyytyväisempiä kokousten valmisteluun kuin valtion toimikuntien ja lautakuntien kollegat.

Avovastauksissa (liite 2) kiitettiin erityisesti Taiken esittelijöiden työpanosta ja asiantuntemusta.

Miten mielestäsi kokousten valmistelu on toteutunut?

Näyttää siltä, että kokousten valmistelutyö on vuosien mittaan parantunut merkittävästi. Vuonna 2014 runsas puolet vastaajista oli sitä mieltä, että kokoukset on valmisteltu hyvin, viimeisimmässä kyselyssä osuus on peräti kolme neljäsosaa.

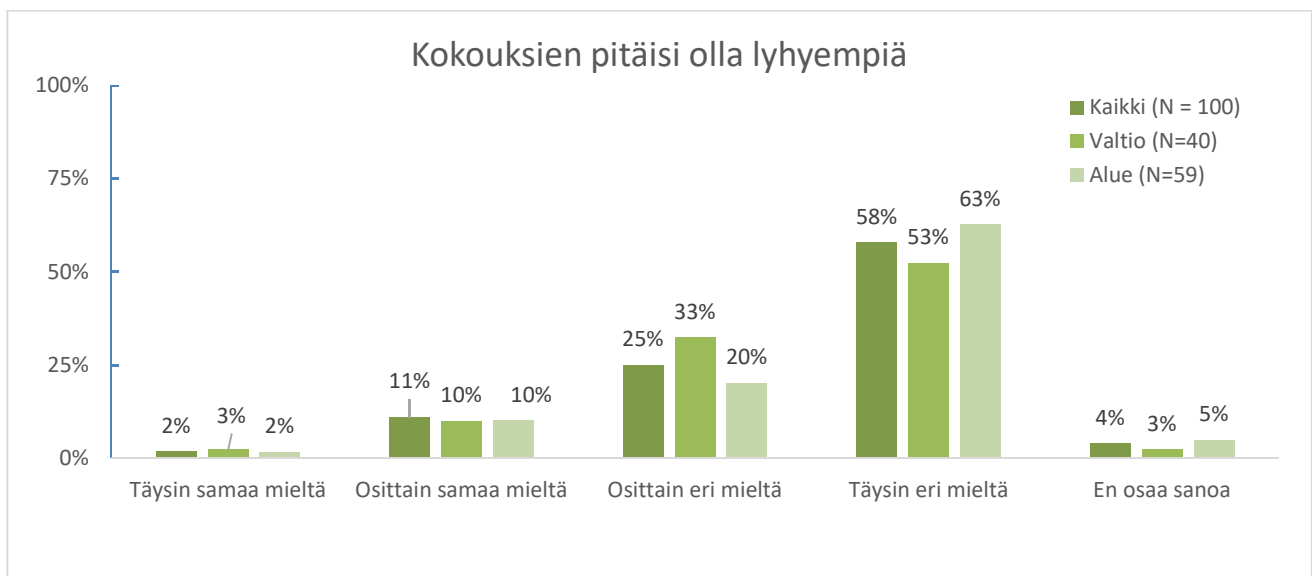
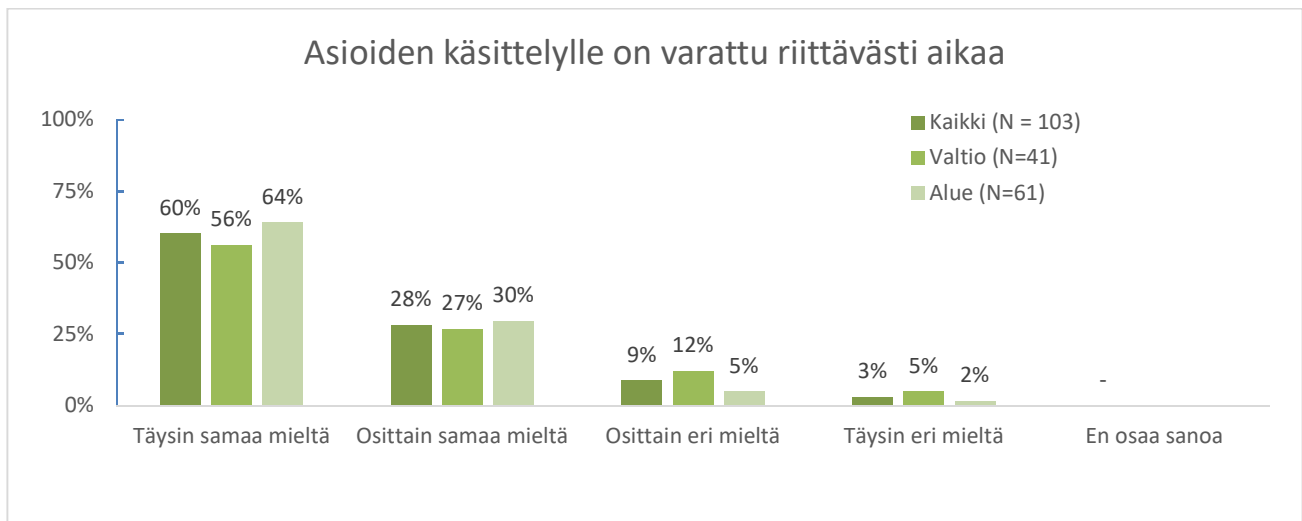
* Kysymykset muotoiltu hieman toisin ko. vuosina.

Millaista apurahahakemuksiin liittyvää tietoa kaipaavat päätöksenteon pohjaksi?

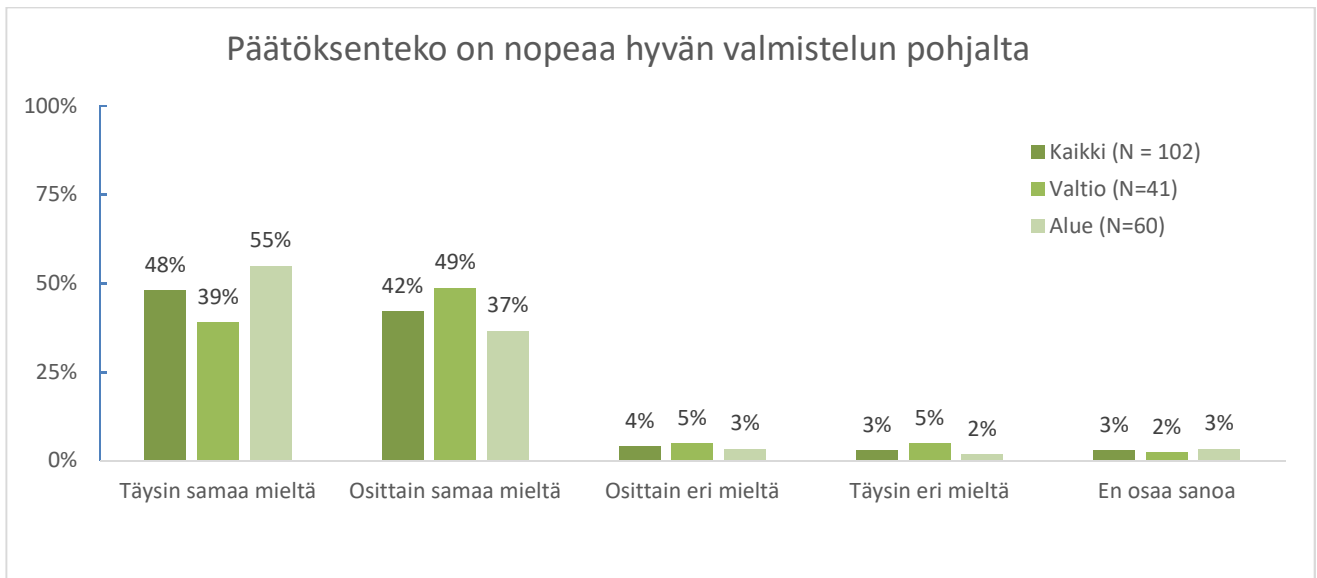
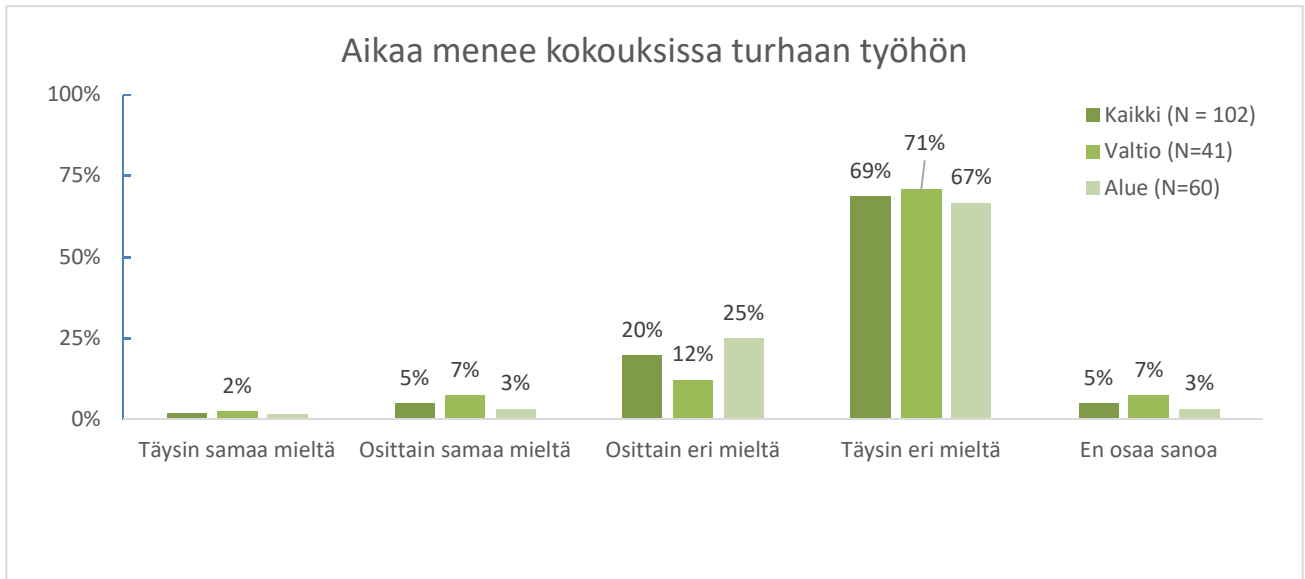
Hieman yli 40 vastaajaa vastasi tähän avokysymykseen (ks. liite 2). Yli kolmannes vastaajista oli sitä mieltä, että hakemus ja oma asiantuntemus riittää päätöksenteon pohjaksi. Saman verran oli niitä vastaajia, jotka toivoivat jotakin lisäaineistoa hakemuksen tueksi. Näitä olivat esimerkiksi tilastotiedot, tiedot hakijan muista (samanaikaisista) hakemuksista sekä myönnöistä, aikaisempien apurahojen selvitykset. Muutama vastaaja (6) toivoi enemmän tietoa apurahojen ja avustusten jakoperusteista ja Taiken linjauksista. Myös hakemusten tasoon liittyviä toiveita esitettiin (esimerkiksi hankesuunnitelman realistisuus).

Näkemyksesi toimikuntien ja lautakuntien kokousten ajankäytöstä

Uutena kysymyksenä vuoden 2018 kyselyssä oli erilaisia väittämiä sisältänyt kysymys toimikuntien ja lautakuntien ajankäytöstä. Kysymyksen perusteella voidaan päätellä, että asioiden käsittelylle on varattu riittävästi aikaa, kokoukset ovat sopivan mittaisia, aikaa ei käytetä turhaan ja päätöksenteko on hyvän valmistelun pohjalta nopeaa.

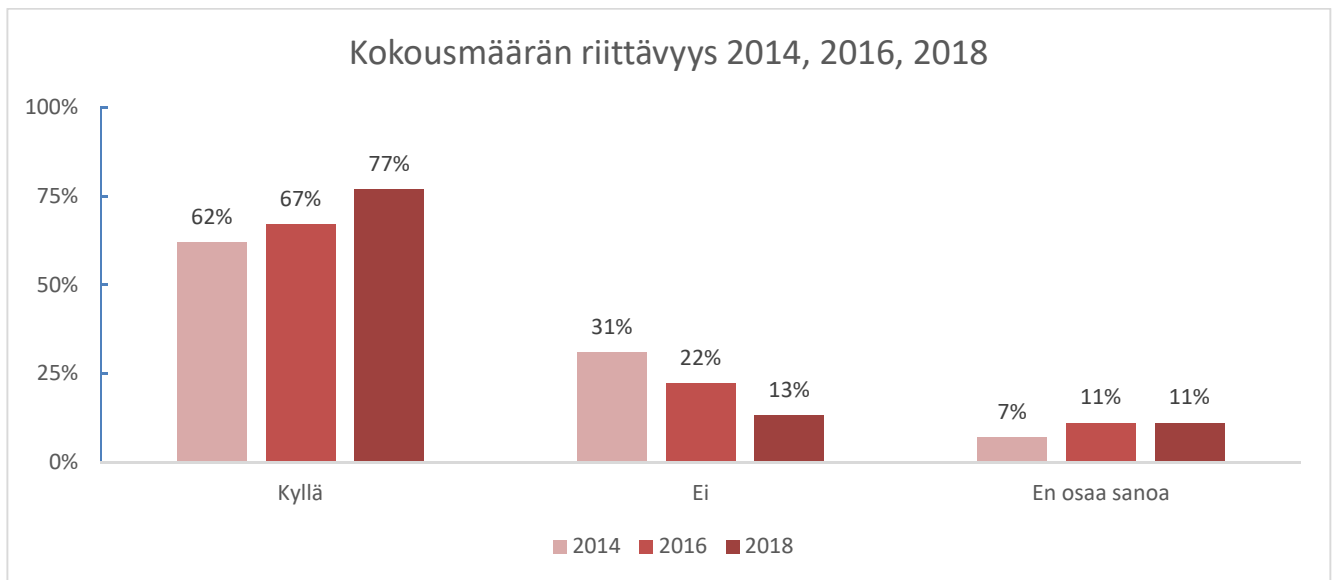
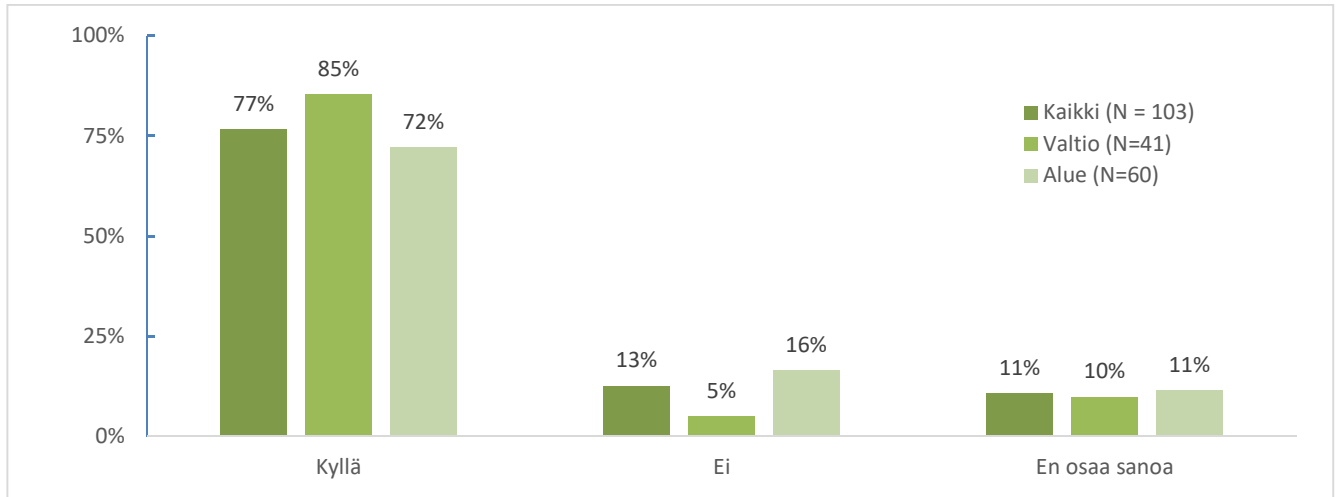

Kokousten määrä on vastaajien mielestä ollut riittävä, sillä kaikkiaan lähes 80 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että heillä on ollut mahdollisuus pitää riittävästi kokouksia. Valtion taidetoimikuntien ja lautakuntien jäsenet olivat tätäkin laajemmin tyytyväisiä kokousten määrään. Avovastauksissa nostettiin esille alueellisten taidetoimikuntien vähäinen kokousmäärä vähentyneiden tehtävien myötä.

Kokonaisuudessaan kuitenkin tyytyväisyys kokousmäärään on lisääntynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Onko toimikunnallasi/lautakunnallasi ollut mahdollisuus pitää riittävästi kokouksia?

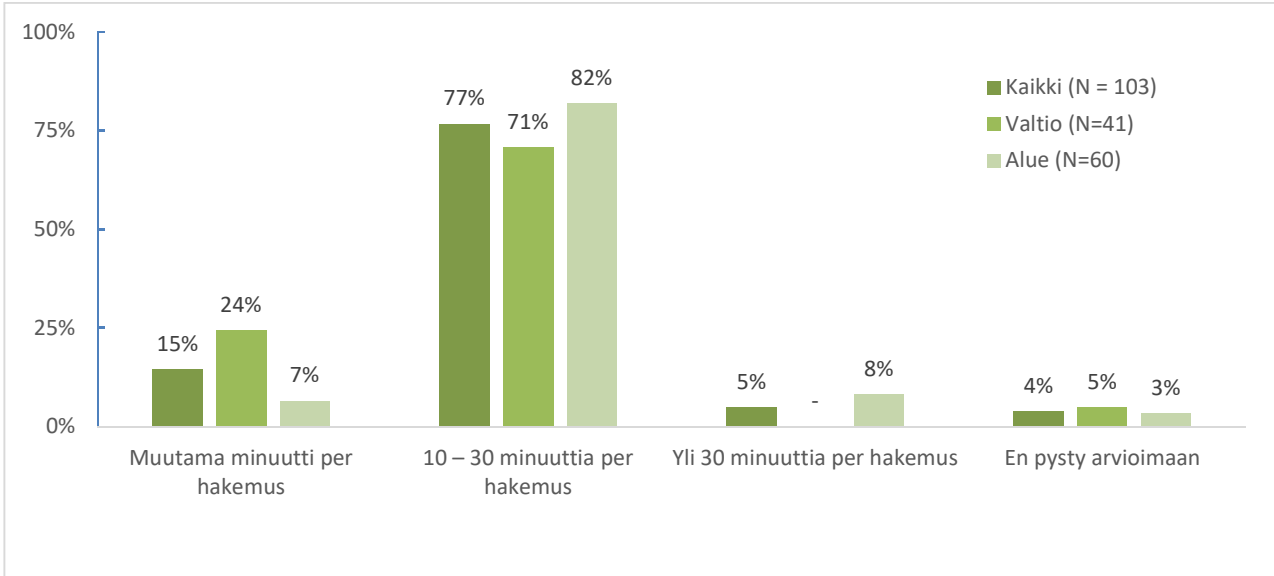

Aikaisemmissa ja myös nyt käsillä olevassa kyselyssä on nostettu usein esiin vertaisarvioijien tekemän ilmaistyön määrä. Vuoden 2018 kyselyssä asiaan haettiin vielä täsmennystä kysymyksellä, joka koski hakemusten lukemiseen käytettyä aikaa sekä vuositasolla käsiteltävien hakemusten määrää. Vastaajien enemmistö käytti hakemuksen lukemiseen 10–30 minuuttia, eikä tässä ollut valtion ja alueellisten vastaajien välillä suurtakaan eroa.

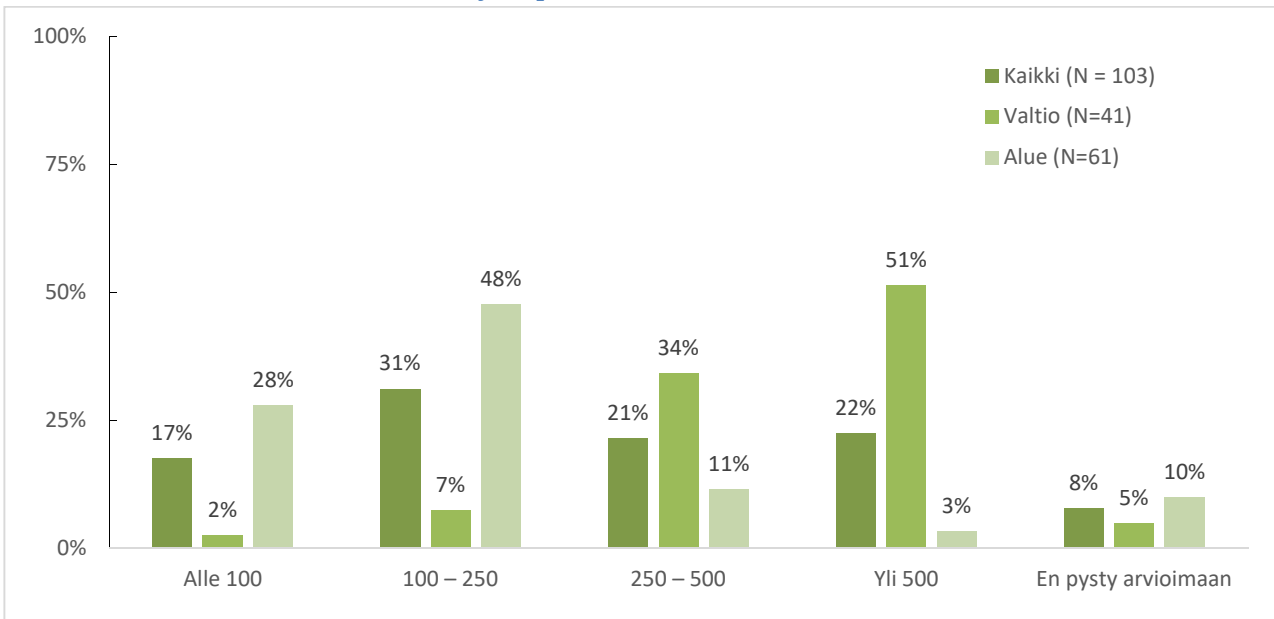
Avovastauksissa (liite 2) tuotiin esille, että täsmällistä aikaa ei voi arvioida, sillä se riippuu kyseessä olevasta tukimuodosta. Lisäksi jos hakemus on hyvä ja harkinnan arvoinen, aikaa siihen tutustumiseen kuluu enemmän.

Kalenterivuoden aikana käytyjen hakemusten määrä vaihteli selvästi riippuen siitä, oliko kyseessä alueellinen vai valtion toimikunta/lautakunta. Valtion jäsenistä yli puolet oli sellaisia, jotka kävivät kalenterivuoden aikana läpi yli 500 hakemusta. Alueellisista vertaisarvioijista suurin ryhmä (48 %) oli niitä, joiden käsittelyssä oli vuositasolla 100–250 hakemusta.

Kuinka paljon arvioit käyttäväsi aikaa hakemusten lukemiseen (per hakemus)?

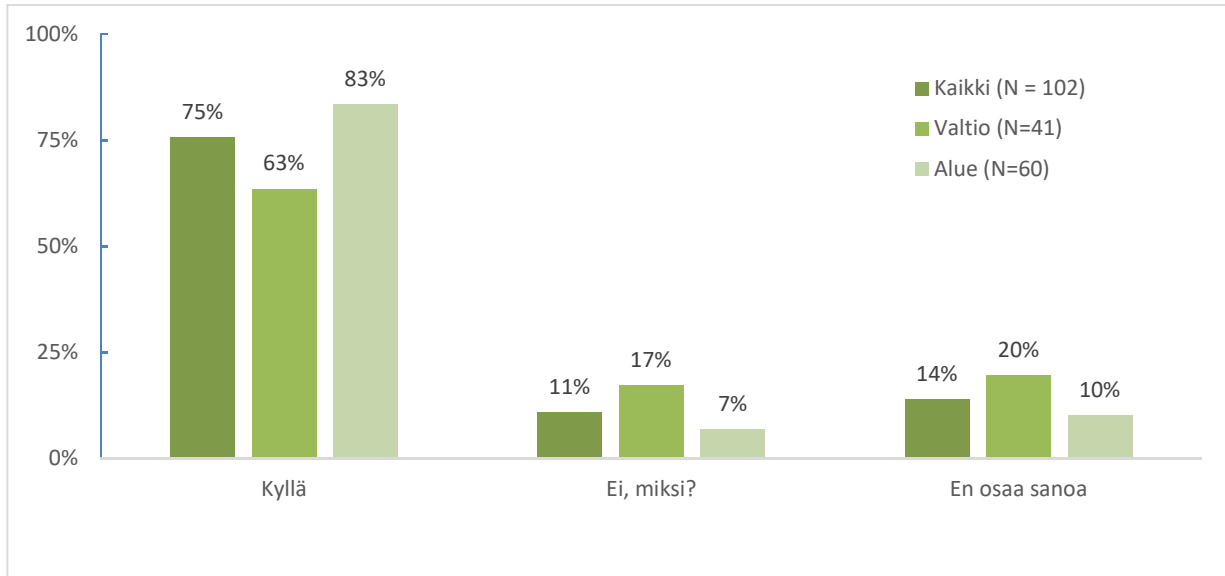

Arvioi kuinka monta hakemusta käyt läpi kalenterivuoden aikana

Myöskin uutena kysymyksenä nyt käsillä olevassa kyselyssä on kysymys apurahojen ja avustusten myöntökriteereiden toimivuudesta. Enemmistö vastaajista – alueelliset hieman useammin kuin valtion vertaisarvioijat – on sitä mieltä, että nykyiset myöntökriteerit toimivat.

Toimivatko mielestäsi nykyiset apurahojen/avustusten myöntökriteerit?

Vain runsas kymmenesosa vastaajista oli sitä mieltä, että nykyiset kriteerit eivät toimi. Valtion vertaisarvioijista tätä mieltä oli lähes viidennes.

Osa ei -vaihtoehdon valinneista tarkensi vastaustaan seuraavasti:

- *Taideala monistuu niin moneen*
- *Eläkkeissä muun eläketulon raja liian alhaalla.*
- *Uusille tekijöille ei anneta mitään mahdollisuutta.*
- *Kriteereissä on ongelmaa, hämähäyryttä. Yhtäältä esitetään, että apurahananojan tulot eivät vaikuta apurahan saamiseen, toisaalta ne käytännössä vaikuttavat, mikäli niistä vain jollakin - edes huhun tasolla - tiedetään tai kuvitellaan tiedettävän jotakin.*
- *Hyvän hakijan tulisi saada apuraha peräkkäisinäkin vuosina.*
- *Pääosin joo, osissa tarpeetonta byrokratiaa suhteessa toimintaan.*
- *Rahoitus puutteellinen.*
- *Ne pakottavat liiaksi 'tuotantoihin' ja liian vähän kokeiluun ja riskinottoon.*
- *Rahaa on liian vähän.*

Miten kehittäisit myöntökriteereitä yhteisöjen avustuksissa?

Vastaajilta toivottiin kehittämisajatuksia sekä yhteisöavustusten että yksilöiden apurahojen osalta. Avokysymykseen vastasi kaikkiaan 32 henkilöä (ks. liite 2). Melko moni heistä vastasi nykyisten kriteerien toimivan kohtuullisen hyvin. Muuten kehittämisajatuksia myöntökriteereistä olivat yleisellä tasolla ja niissä puututtiin esimerkiksi heikkoon määrärahatilanteeseen ja tuen jatkuvuuteen. Niin ikään vastaajat toivoivat uusien toimijoiden pääsemistä rahoituksen piiriin. Kysymys oli käsillä olevassa kyselyssä ensimmäistä kertaa, joten vertailua aikaisempiin vuosiin ei ole käytettävissä.

Miten kehittäisit myöntökriteereitä yksilöille myönnettävissä apurahoissa?

Vastaajia pyydettiin niin ikään esittämään kehittämisenäkemyksiä myös yksilöiden apurahojen kriteereistä. Kaikkiaan 35 henkilöä vastasi avokysymykseen (ks. liite 2). Monessa vastauksessa oltiin huolestuneita nuorten taiteilijoiden pääsystä apurahoihin kiinni, samoin määrärahan pienyydestä. Korostettiin myös nykyisten kriteerien riittävyyttä ja kovin tarkan kriteeristön haitallisuutta taiteellisessa vertaisarvioinnissa.

Miten kehittäisit Taiken päätöksentekoprosessia yhteisöjen avustuksissa?

Edellisiin kysymyksiin liittyen tämänkertaiseen kyselylomakkeeseen oli lisätty myös kysymykset sekä yhteisöjen avustusten että yksilöiden apurahojen päätöksentekoprosessin kehittämistä. Yhteisöjen avustusten päätöksentekoprosessin kehittämistä koskevaan kysymykseen vastasi kaikkiaan noin 30 henkilöä (ks. liite 2). Useimmiten mainittiin (viisi tai useampi maininta) alueellisten toimikuntien päätösvallan palauttaminen yhteisöavustuksissa sekä ylipäätään alueellisuuden ottaminen huomioon. Toinen usein mainittu kehittämissajatus oli yhteisöavustuksia koskevan päätösvallan siirtäminen toimikunnille.

Miten kehittäisit Taiken päätöksentekoprosessia yksilöille myönnettävissä apurahoissa?

Yksilöiden apurahoja koskevaa päätöksentekoprosessia oli kommentoinut kaikkiaan kolmisenkymmentä vastaajaa (ks. liite 2). Vastauksissa nostettiin esille pääasiassa yleisiä toimikuntatyöhön liittyviä asioita, ei niinkään suoranaisesti päätöksentekoprosessia koskevia. Näitä olivat muun muassa alueellisten toimikuntien päätösvalta ja alueellinen tasa-arvo, toimikuntien rooli ja vertaisarviointi, palkkiot toimikuntatyöstä sekä määrärahojen riittämättömyys. Myös parempaa tiedottamista apurahoista korostettiin muutamassa vastauksessa.

Miten kehittäisit toimikunnan esittelijän roolia ja tehtäviä?

Toimikunnan esittelijän roolia koskeva kysymys oli niin ikään avokysymys ja uusi nyt käsillä olevassa kyselyssä. Vastaajia oli runsaat kolmekymmentä ja yli puolet heistä oli sitä mieltä, että esittelijän rooli ja tehtävät ovat tällä hetkellä kohdallaan – osan mielestä jopa erinomaisesti. Mutta myös muutostarpeita tuotiin esille. Näitä olivat muun muassa esittelijän toimenkuvan selventäminen toimikuntien jäsenille ja parempi läsnäolo alueella (alueellisen toimikunnan esittelijä). Vastauksissa nostettiin esiin myös se, ettei esittelijällä kuitenkaan saa olla liikaa valtaa, eikä hän voi kävellä toimikunnan yli. Muutamat vastaajat olivat myös huolissaan esittelijöiden työtaakasta ja kiireestä (ks. liite 2.)

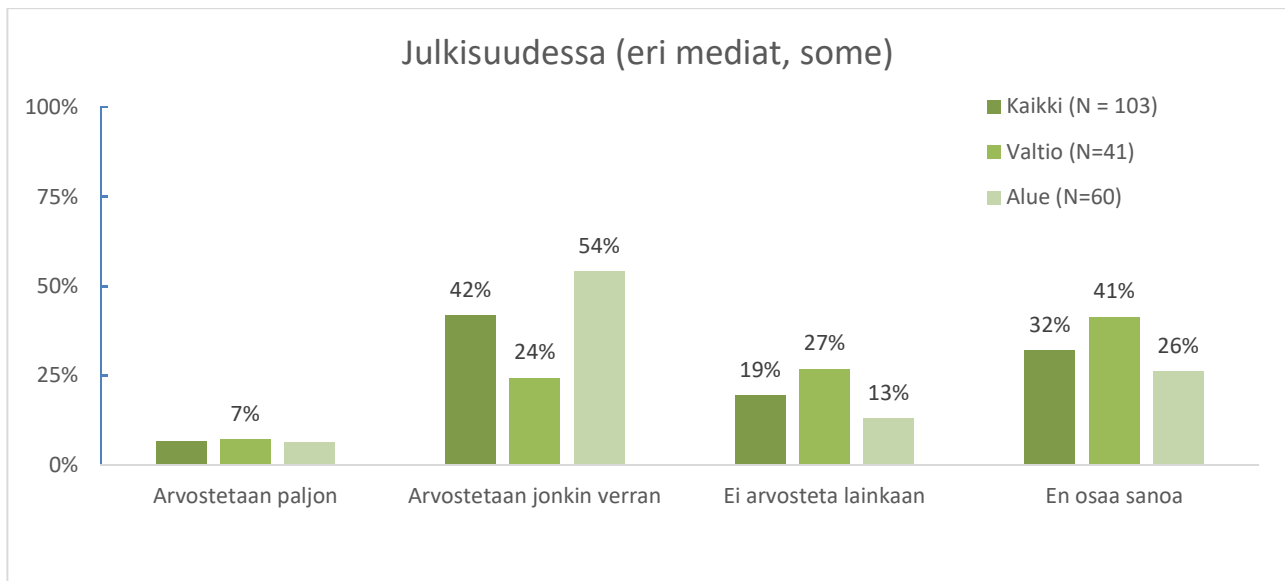
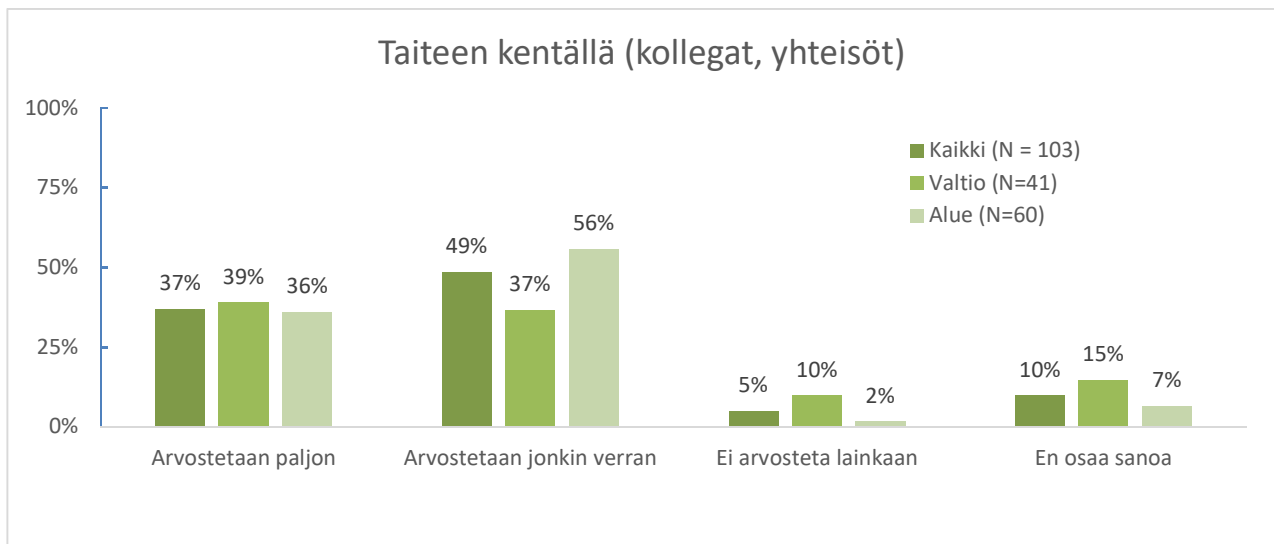
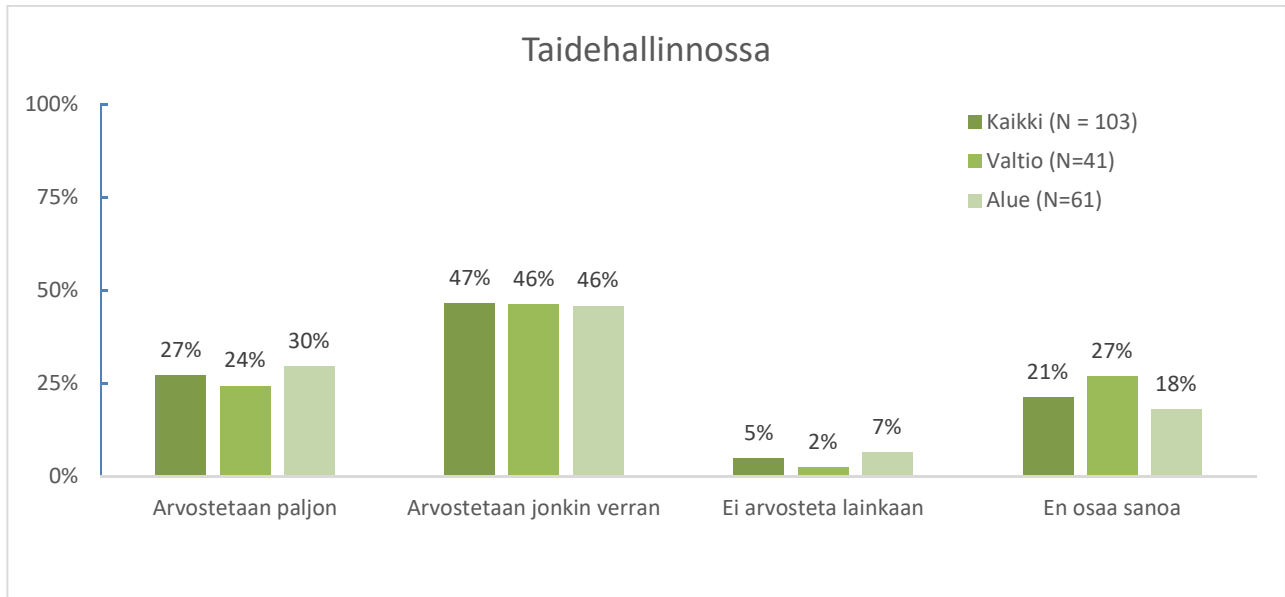
Miten koet toimikunta/lautakuntatyön arvostuksen?

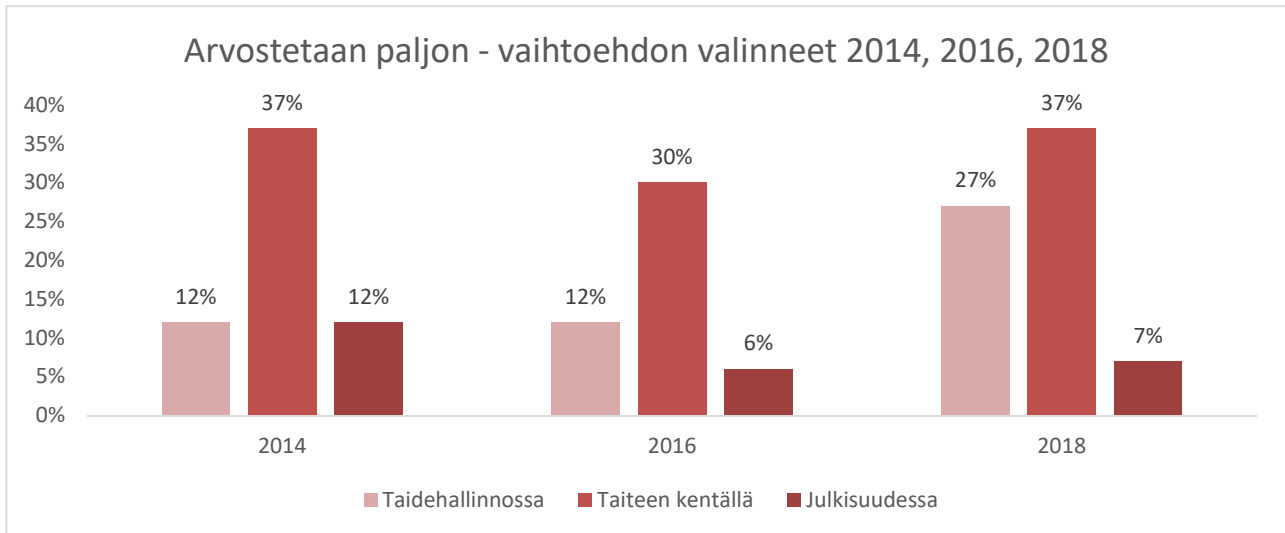
Vastaajia pyydettiin arvioimaan toimikunta- ja lautakuntatyön arvostusta. Väittämät koskivat taidehallintoa (opetus- ja kulttuuriministeriö, Taike), taiteen kenttää (kollegat ja eri yhteisöt) sekä julkisuutta/mediaa. Eniten arvostusta vertaisarvioijat kokivat saavansa taiteen kentällä ja vähiten julkisuudessa.

Avovastauksissa (liite 2) puututtiin muun muassa siihen, että arvostuksen puute näkyy pienissä korvauksissa. Niin ikään alueellisten toimikuntien arvostuksen koettiin vähentyneen. Aktiivisempaa uutisointia kaivattiin.

Aikaisempiin kyselyvuosiin nähden tilanne oli muuttunut lähinnä niiltä osin, että arvostuksen kokemus taidehallinnossa oli kasvanut ja kentän koettu arvostus pysynyt suurin piirtein ennallaan. Sen sijaan julkisuuden koettu arvostus on entisestään vähentynyt kuluneina vuosina.

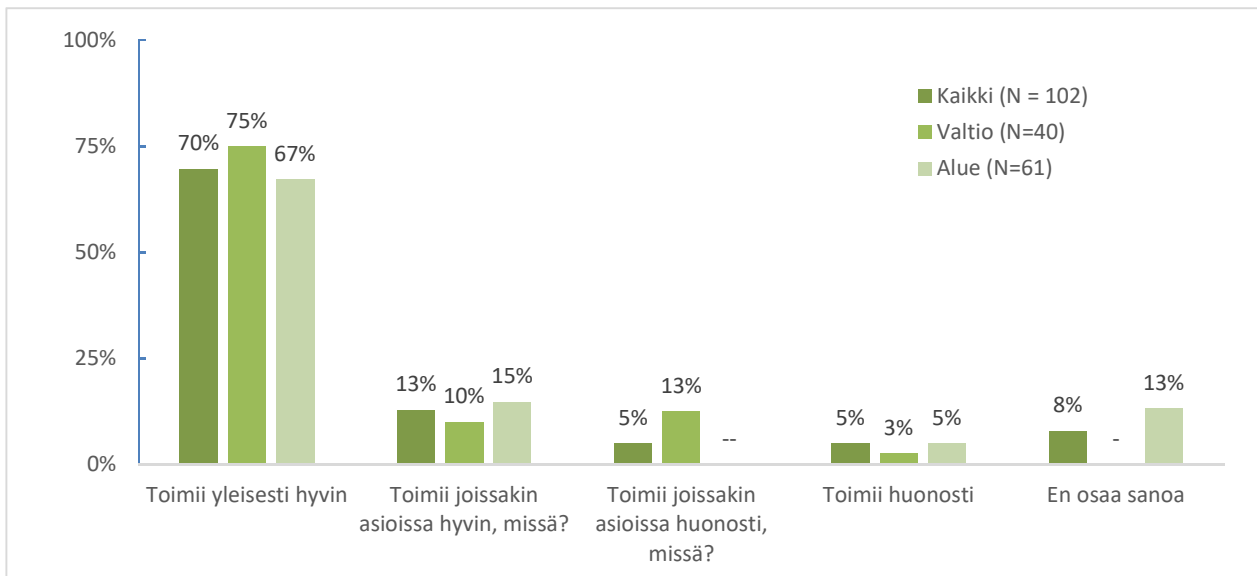
Miten koet toimikunta/lautakuntatyön arvostuksen?

Vertaisarvioijien vastausten perusteella vuorovaikutus toimikuntien/lautakuntien ja Taiken virkamiesten välillä toimii hyvin ja on vuosien mittaan parantunut. Lähes kolme neljäsosaa vastaajista katsoo vuorovaikutuksen toimivan yleisesti hyvin – valtion vertaisarvioijat ovat aavistuksen alueellisia kollegoitaan tyytyväisempiä. Kehitys on ollut erittäin myönteistä, sillä vuonna 2014 alle kolmannes vastaajista katsoi vuorovaikutuksen toimivan hyvin.

Miten mielestäsi vuorovaikutus toimikuntien/lautakuntien ja Taiken virkamiesten välillä toimii?

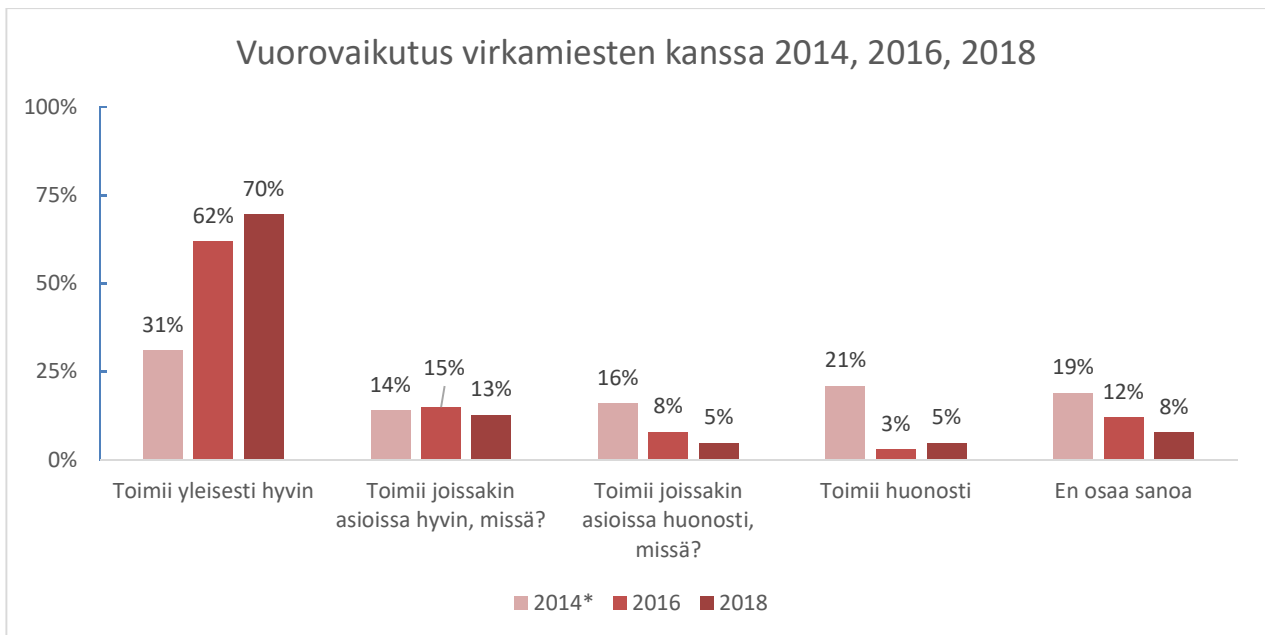

Joissakin asioissa hyvin, missä?

- *Kiireistä väkeä ja väsyneitä.*
- *Alueella toimii joustavasti.*
- *Riippuu toimi-/lautakunnan omasta aktiivisuudesta.*
- *Esittelijä tiedottaa hyvin.*
- *Kokousten valmistelu ja koolle kutsumiset.*
- *Virkamiesten kanssa hyvin, toimikuntia ylittävää asiantuntijuutta voisi hyödyntää enemmän.*
- *Arviointityössä.*

Joissakin asioissa huonosti, missä?

- *Mihin meidän viestit menevät? En osaa sanoa.*
- *Taiken johto välinpitämätön.*
- *Virkamiehillä liikaa töitä, joten asioille omistautuminen tai syventyminen ei onnistu.*
- *Toimikuntatyöskentelyni aikana tapahtui yksi tosi työläs selkkaus, kun erityisasiantuntija väärästi apurahatilanteeni minua vastaan.*
- *Matkalaskujen käsittely.*

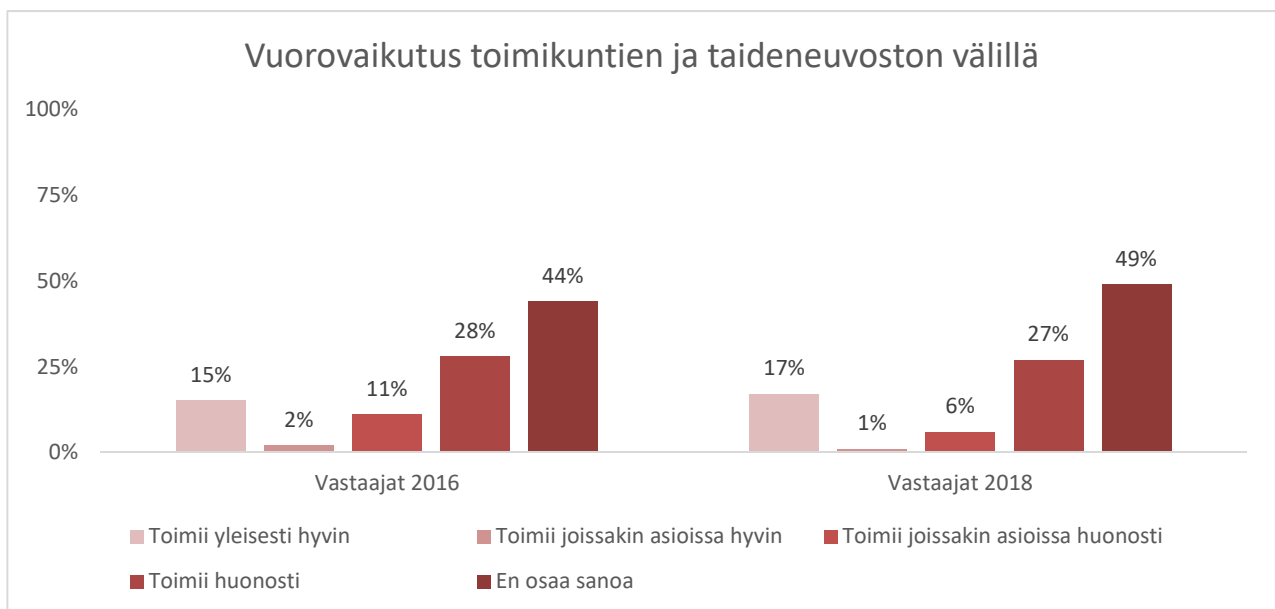
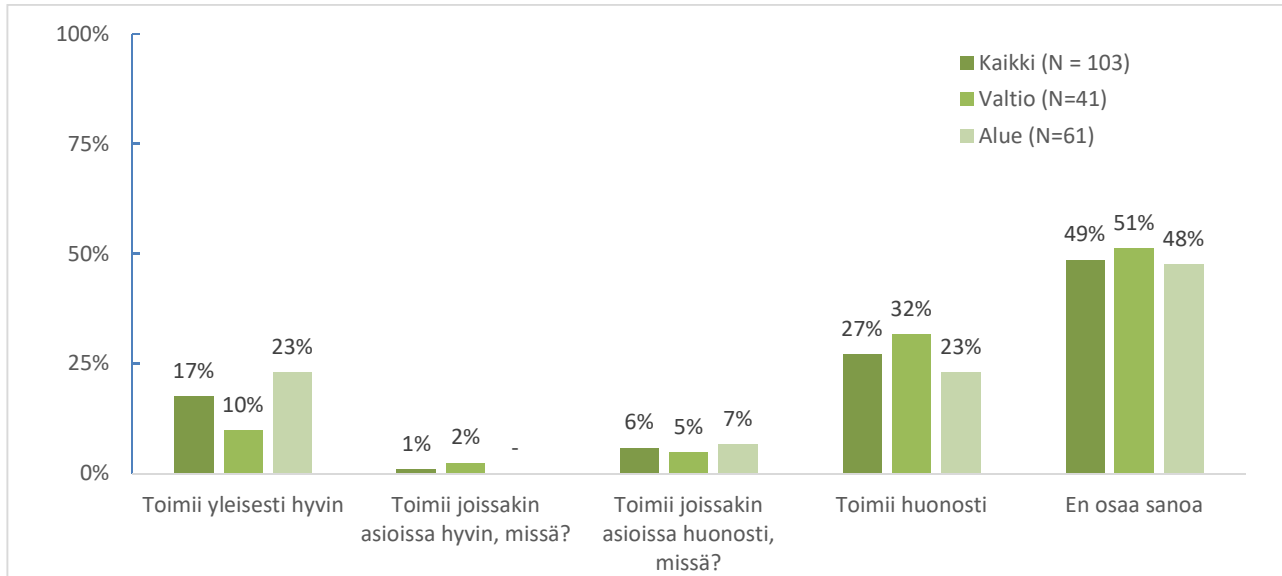
Vuorovaikutus toimikuntien ja taideneuvoston välillä sen sijaan ei vastaajien mielestä toimi yleisesti hyvin. Suurin vastaajaryhmä, lähes puolet, ei osannut sanoa kuinka vuorovaikutus taideneuvoston kanssa toimii. Yli neljännes katsoi, että vuorovaikutus toimi huonosti.

Avovastauksissa (liite 2) todettiin usein, että taideneuvosto on jäänyt vieraaksi tai mitään vuorovaikutusta ei ole ollut.

Aikaisempaan kyselyyn (2016) verrattuna tässä vuorovaikutuksessa ei ole tapahtunut juurikaan muutosta.

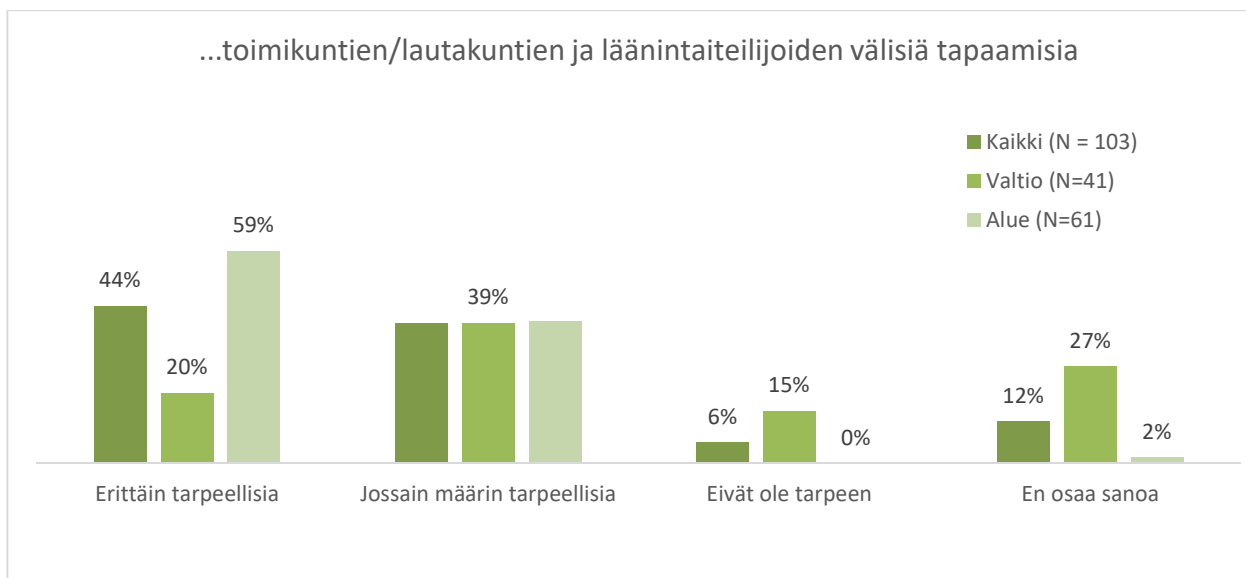
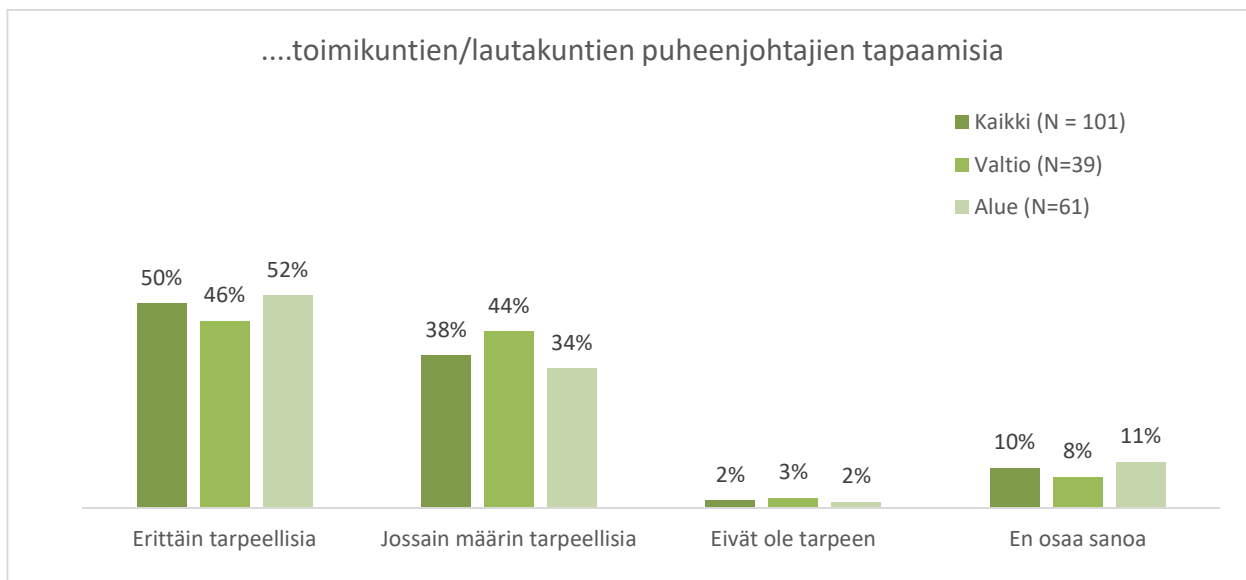
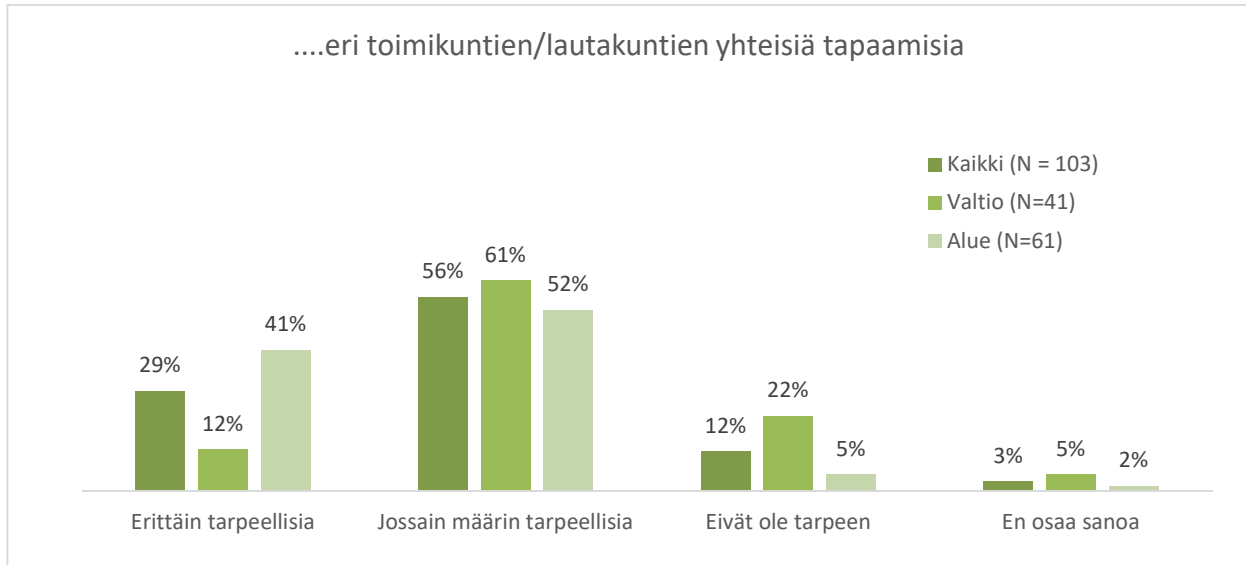
Miten mielestäsi vuorovaikutus toimikuntien/lautakuntien ja taideneuvoston välillä toimii?

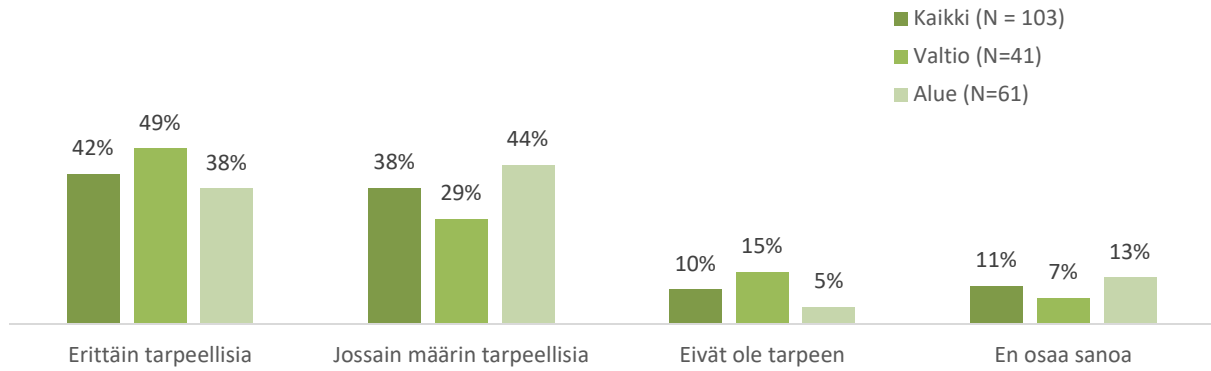
Taiken vertaisarvioijat pitävät tarpeellisina (erittäin tai jossain määrin) toimikuntien yhteisiä tapaamisia, joita kannatti kaikkiaan yli 80 prosenttia vastaajista. Niin ikään toimikuntien puheenjohtajien välisiä tapaamisia pidettiin tarpeellisena (88 prosenttia, joista suurin osa piti erittäin tarpeellisena), samoin kuin tapaamisia läänintaiteilijoiden kanssa (yli 80 %, erityisesti alueelliset toimikunnat), taideneuvoston kanssa (80 %) ja johtajan kanssa (peräti 90 %).

Aikaisempiin kyselyihin nähden suurta muutosta ei ole tapahtunut, vaan mainittuja tapaamisia on aina kannatettu laajasti. Tapaamiset Taiken johtajan kanssa saavat suurimman kannatuksen, seuraavana tulevat puheenjohtajien tapaamiset ja toimikuntien yhteiset tapaamiset,

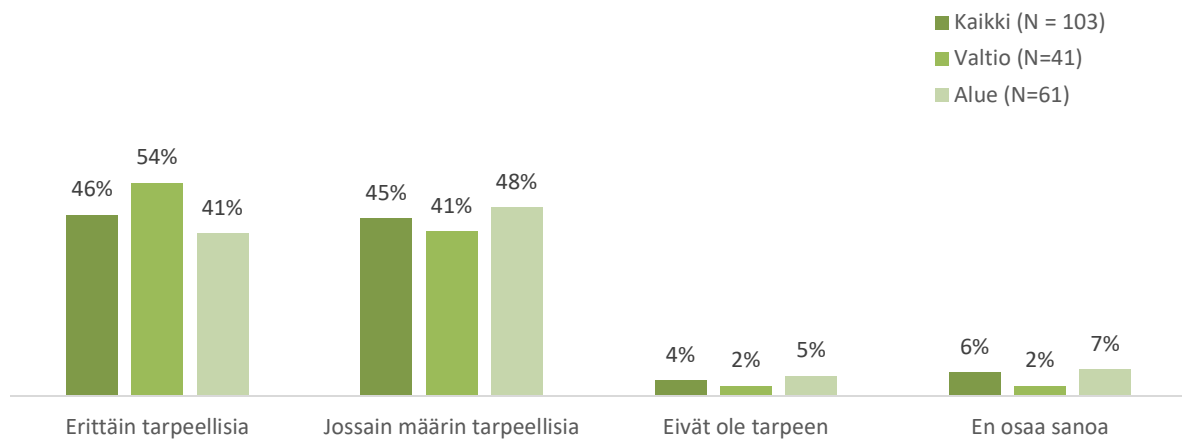
Miten tarpeellisena pidät...?

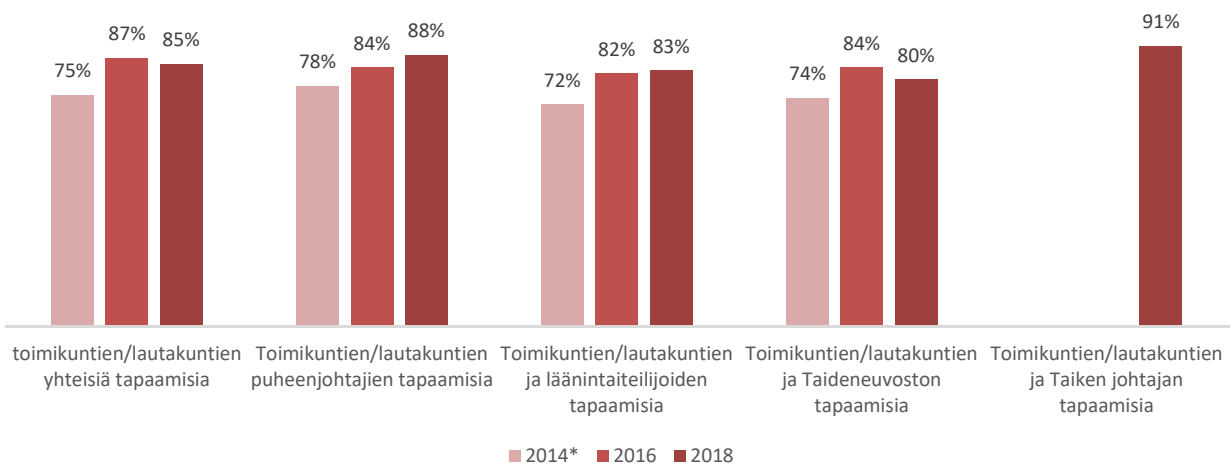
....toimikuntien/lautakuntien ja taideneuvoston välisiä tapaamisia

....toimikuntien/lautakuntien ja Taiken johtajan välisiä tapaamisia

"Erittäin tai jossain määrin tarpeellisia" 2014, 2016, 2018

Mitä asioita yllä mainituissa tapaamisissa tulisi mielestäsi käsitellä?

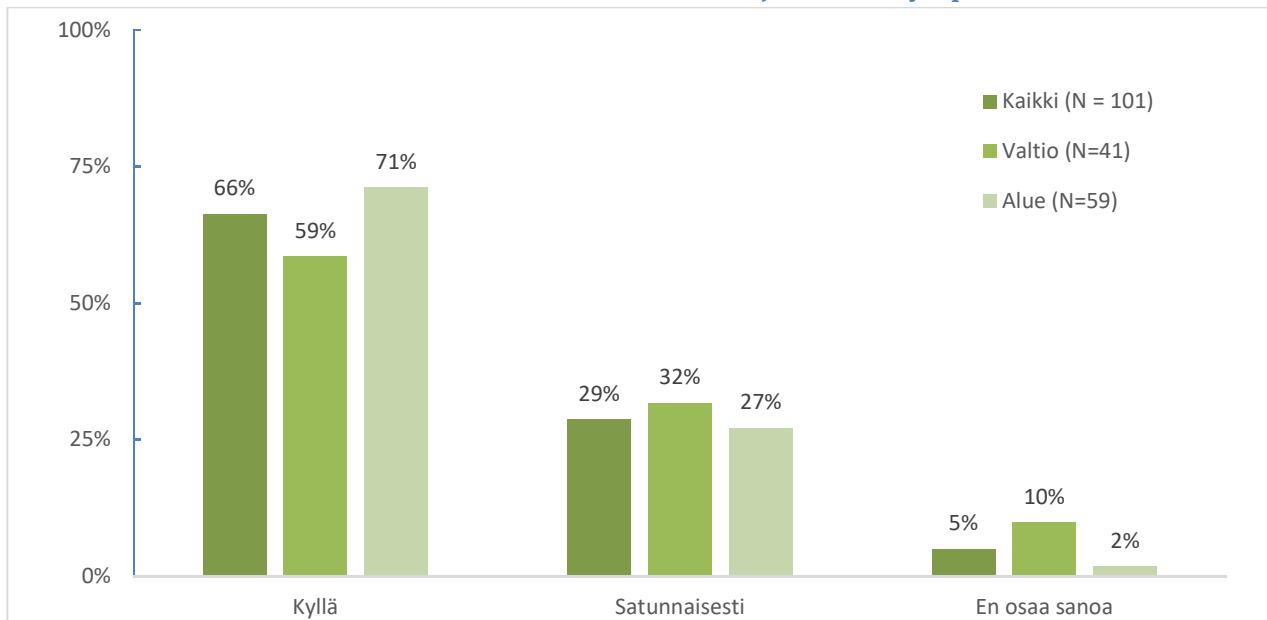
Kaikkiaan 42 vastaajaa oli eritellyt, mitä edellä mainituissa tapaamisissa tulisi käsitellä (ks. liite 2). Puolet heistä nostaa esiin Taiken linjauksien yhteisen käsittelyn – joku ehdottaakin ”linjapäiviä” joka toinen vuosi. Toiseksi eniten vastauksissa nousevat esille yleiseen taidepolitiikkaan ja taidehallintoon liittyvät aiheet. Näiden lisäksi alueellinen tasa-arvo, alueellisen toimikunnan asema sekä taidekentän tila yleisesti ovat usein mainittuja aiheita (yli kymmenen mainintaa).

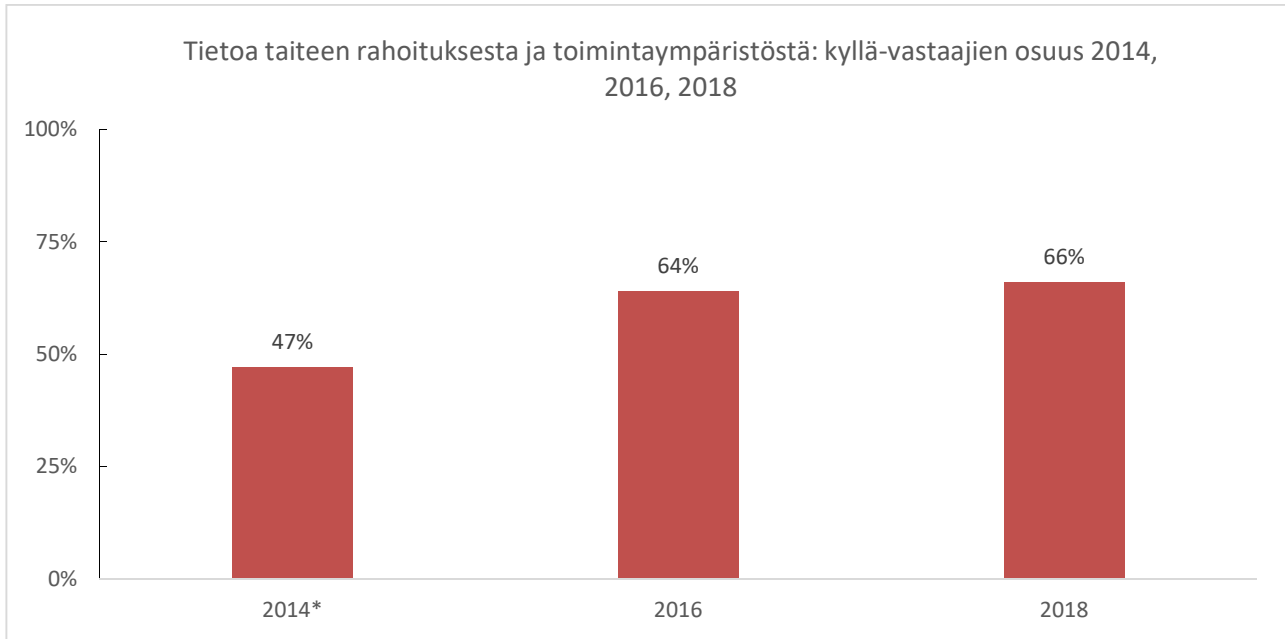
Tiedontuotanto

Taiken tiedontuotantoa pidetään vastaajien mielestä riittävänä, sillä yli 60 prosenttia (alueellisten jäsenistä yli 70 %) oli sitä mieltä, että Taike tuottaa taiteen rahoituksesta ja toimintaympäristöstä tietoa.

Tyytyväisyys tiedontuotantoon on kasvanut – erityisesti vuoteen 2014 verrattuna, jolloin alle puolet katsoi että tietoa tuotetaan. Tosin kysymys oli tuolloin muotoiltu ”tuottaako Taike tietoa riittävästi”.

Tuottaako Taike mielestäsi tietoa taiteen rahoituksesta ja toimintaympäristöstä?

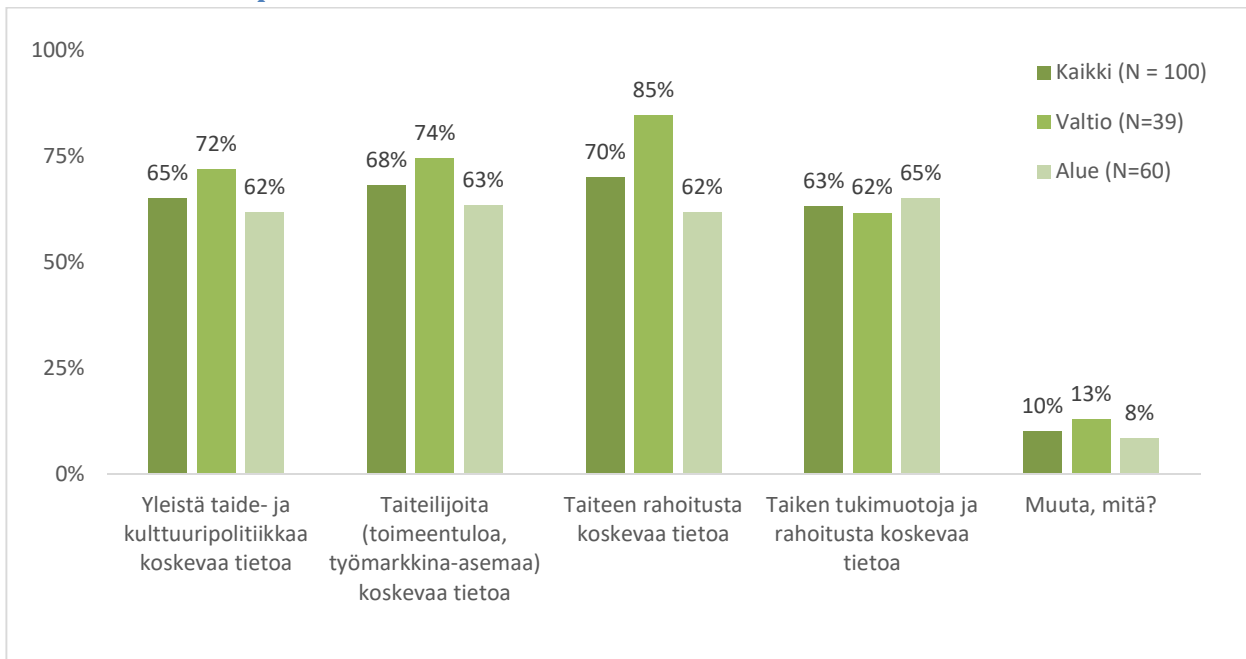

* Kysymys muotoiltu hieman toisin.

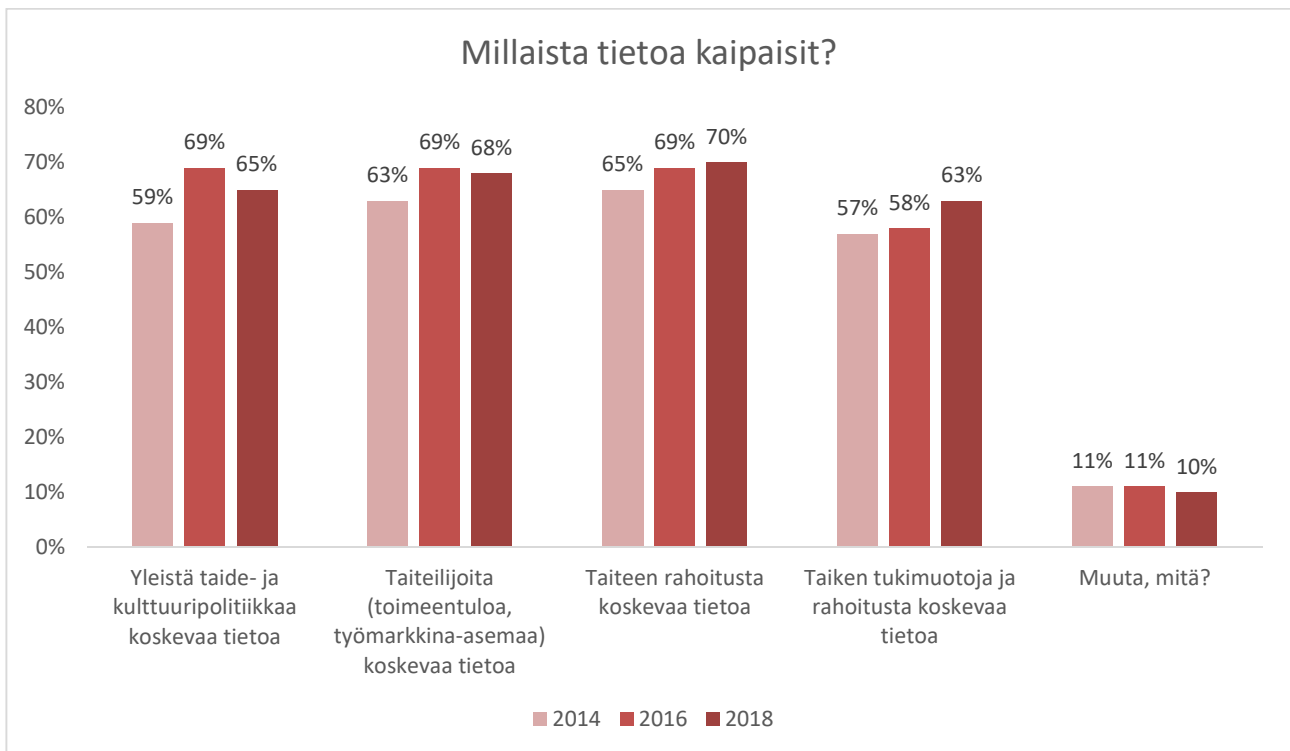
Kyselyyn vastanneet ovat kiinnostuneita kaikista tiedontuotannon teemoista, eniten kuitenkin taiteen rahoituksesta ja taiteilijoiden asemaa koskevasta tiedosta. Nämä ovat olleet suosituimmat teemat myös aikaisempien kyselyisen mukaan.

Millaista tietoa kaipaisit?

*Prosenttien summa ei ole 100, sillä vastaajat saattoivat valita useita vaihtoehtoja.

- *Ylipäänsä haluaisin pysyä perillä taidepolitiikan tapahtumista.*
- *Tietoa tuotetaan nytkin, mutta kaikesta on hyötyä.*
- *Taiken sivuilta löytyy tietoa, mutta sille yleisölle, joka ei ole taiteen parissa, olisi myös hyvä saada tietoa.*
- *Nykyisessä poliittisessa ja asenneilmapiirissä tieto taiteen hyödyllisyydestä ja merkittävydestä on tärkeää.*
- *Olen pitänyt loistavana pääjohtajan avausta taiteilijapalkasta. Sen aika ei ehkä ole vielä, mutta suunta on aivan oikea. Apuraha-ajattelu ei ole kannustavaa. Taiteilijuus on työtä. Ammatillisuuden profiilia tulee nostaa tietoisesti ja sitä pitäisin Taiken suurimpana tehtävänä. Apuraha on sananakin hieman alentuva ja sisältää ajatuksen armosta. Palkan ei pidä olla lahja, vaan se osaltaan tunnustaa työn arvon.*
- *Avoimuutta kentän suuntaan, keskusteluyhteys tärkeä.*
- *Taiken tukimuodot ovat aika selkeästi esiteltynä nettisivulla. Mutta muunlaista tietoa ja kannanottoja kyllä.*
- *Visst producerar Taike en hygglig mängd av den ovannämnda informationen, men förstås kan man alltid bli ännu effektivare.*

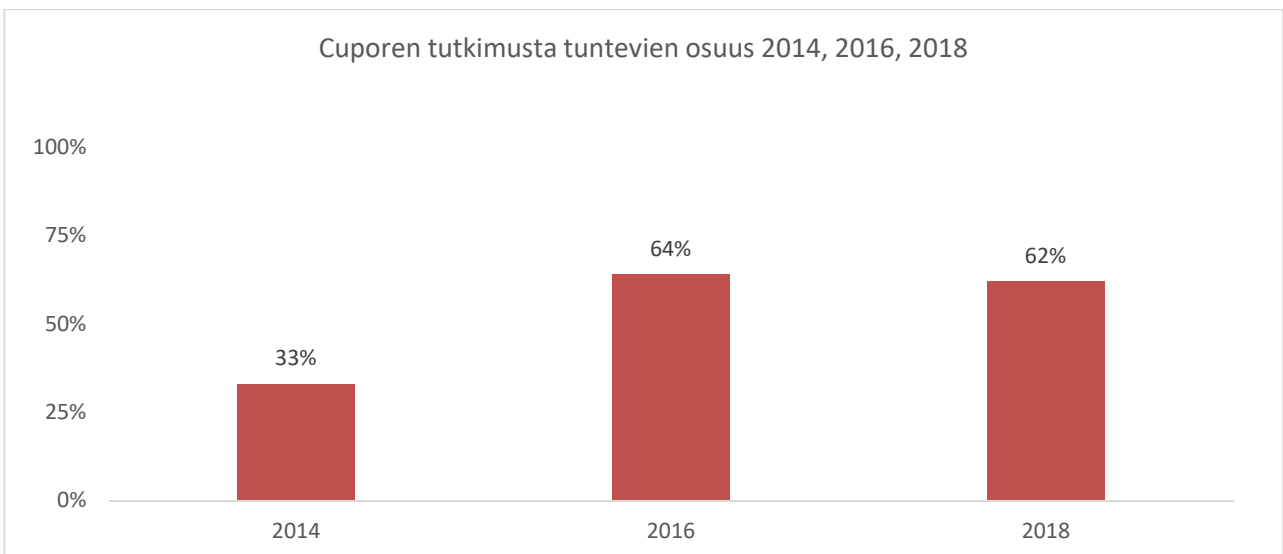
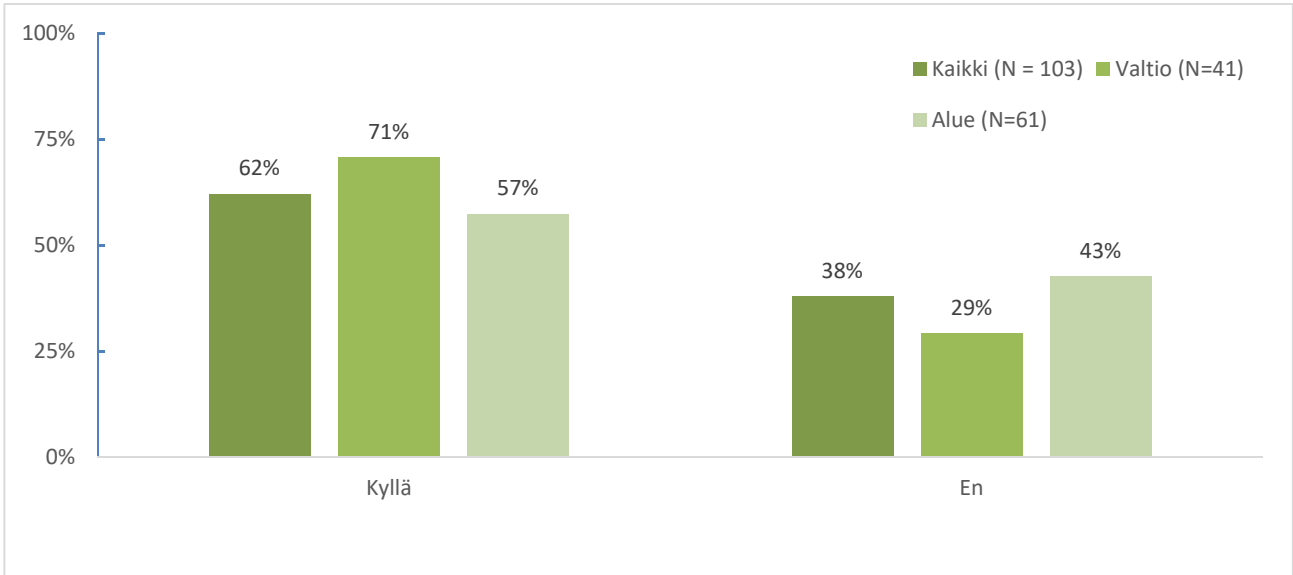
Taiken toimikuntien ja lautakuntien jäsenille kohdistetussa kyselyssä on alusta saakka ollut muutama kysymys myös Taiken ulkopuolisen organisaation – kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen – toiminnasta ja tunnettuudesta. Tämä sen vuoksi, että Taike-uudistuksen yhteydessä lakkautetun oman tutkimustoiminnan resurssit siirrettiin tuolloin Cuporelle sillä edellytyksellä, että Cupore varaa vuosittain tietyn henkilötöyvuosimäärän Taiken tutkimustarpeisiin⁸.

Yli puolelle vastaajista Cuporessa toteutettu tutkimus on tuttua. Valtion taidetoimikuntien ja lautakuntien jäsenille Cuporen tutkimus oli jonkin verran tutumpaa kuin alueellisten. Edelliseen kyselyyn verrattuna

⁸ Cuporessa on parhaillaan käynnissä tutkimus ja arviointi Taiken toiminta-avustuksista (raportti 2020) ja vuosittain toteutetaan yhteistyössä Taiteen ja kulttuurin barometri (ks. julkaisu: <https://www.taike.fi/fi/tilastot-ja-toimialatietoa>).

Cuporen tunnettuus on pysynyt ennallaan, ensimmäiseen verrattuna kasvanut reippaasti. Tunnettuuden lisäämiseen lienee vaikuttanut Taiken ja Cuporen vuosittain yhteistyönä toteuttama taiteen ja kulttuurin barometri.

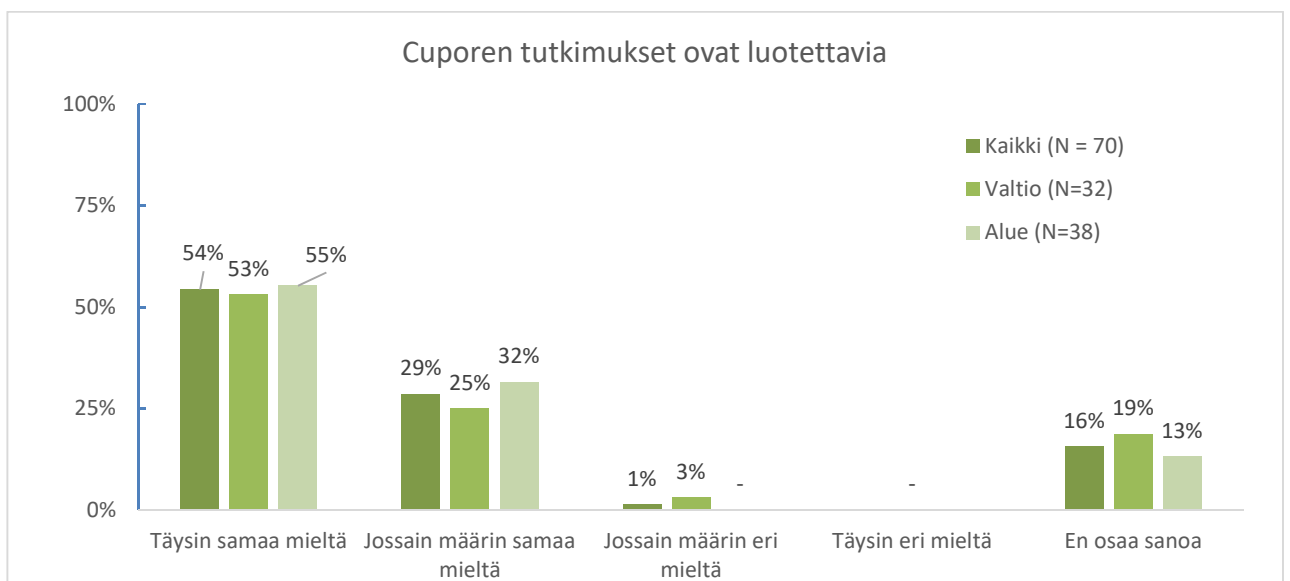
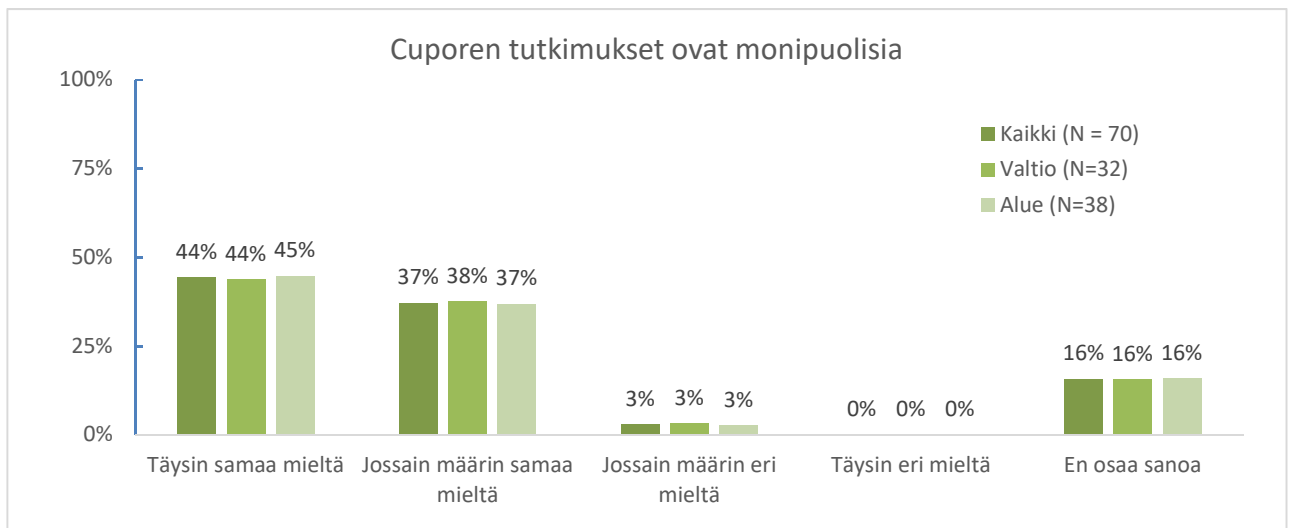
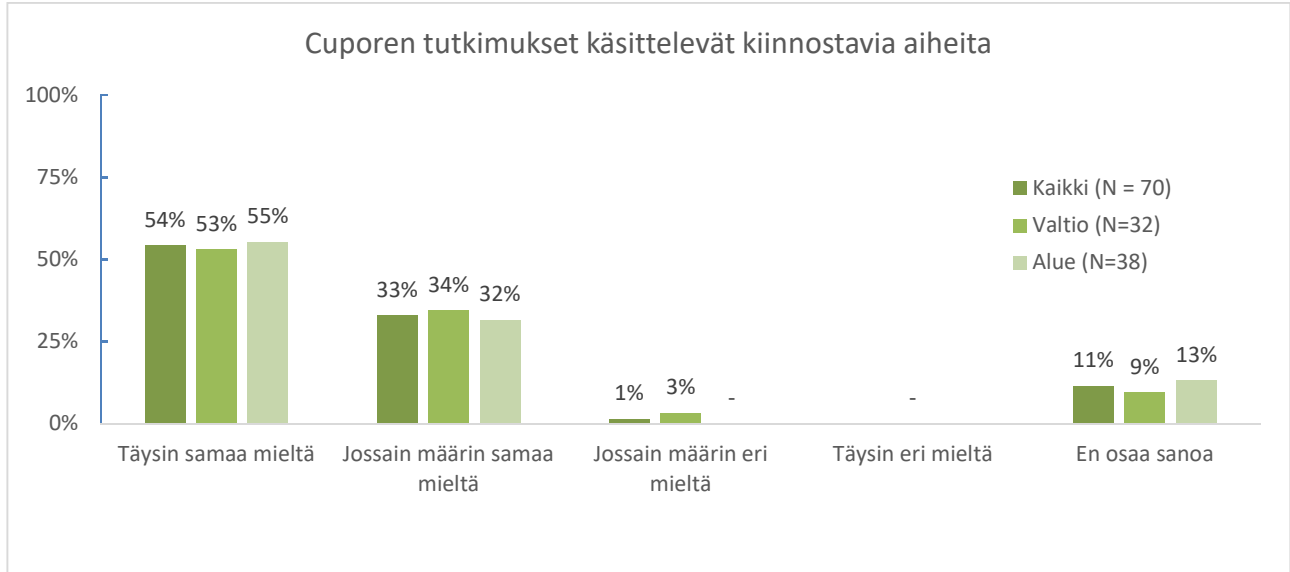
Tunnetko Cuporen (Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö) tekemää tutkimusta?

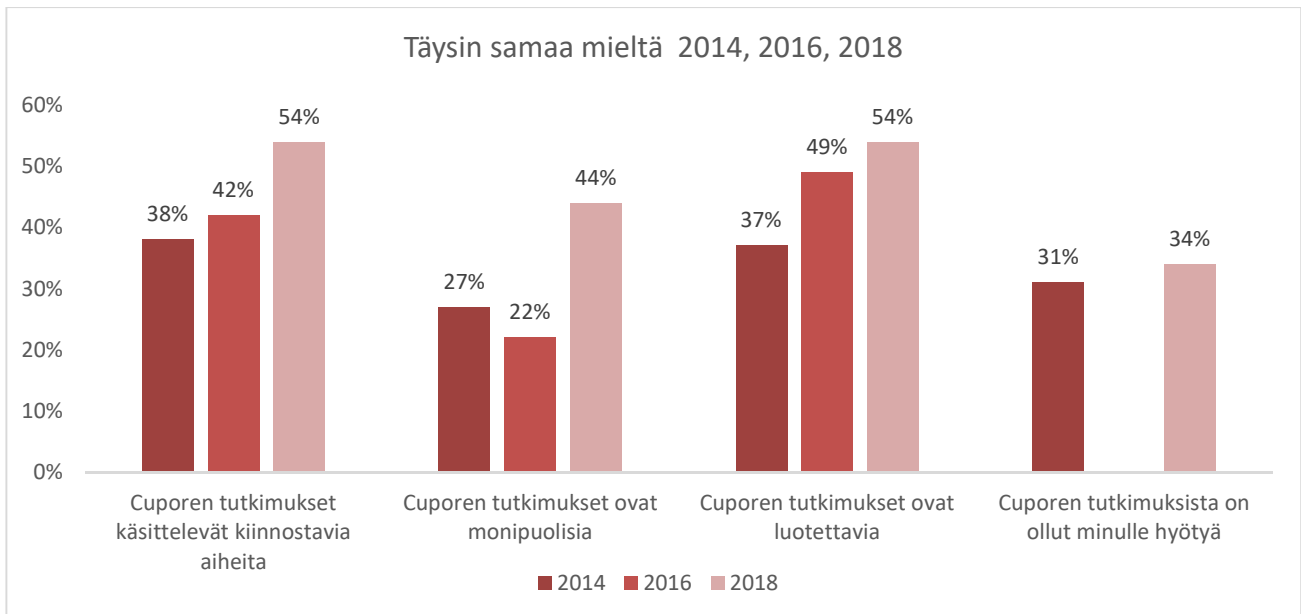
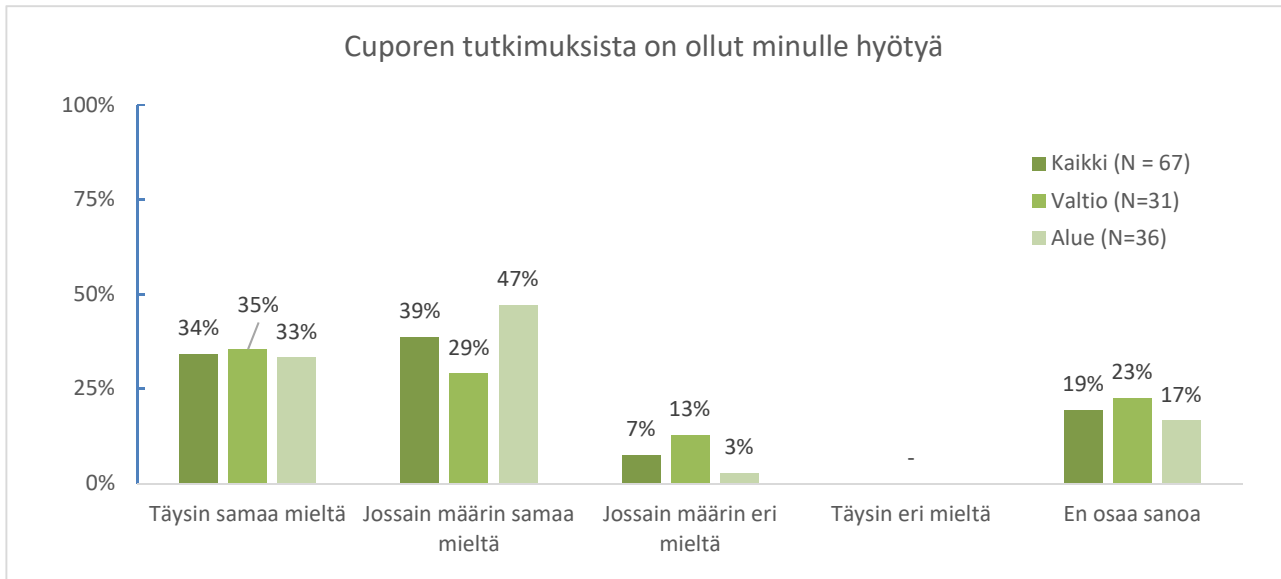
Enemmistö vastaajista on sitä mieltä, että Cuporen tutkimukset käsittelevät kiinnostavia aiheita. Niin ikään niitä pidetään monipuolisina sekä luotettavina. Kolmannes vastaajista katsoo myös, että Cuporen tutkimuksista on ollut hänelle hyötyä.

Cuporea koskevat arviot ovat vuosien mittaan parantuneet jokaisella mainitulla osa-alueella. Erityisesti tutkimusaiheiden kiinnostavuus ja luotettavuus saavat selvästi paremmat arviot kuin ensimmäisenä tutkimusvuonna (2014).

Mikäli tunnet Cuporen tutkimusta, miten arvioisit sitä?

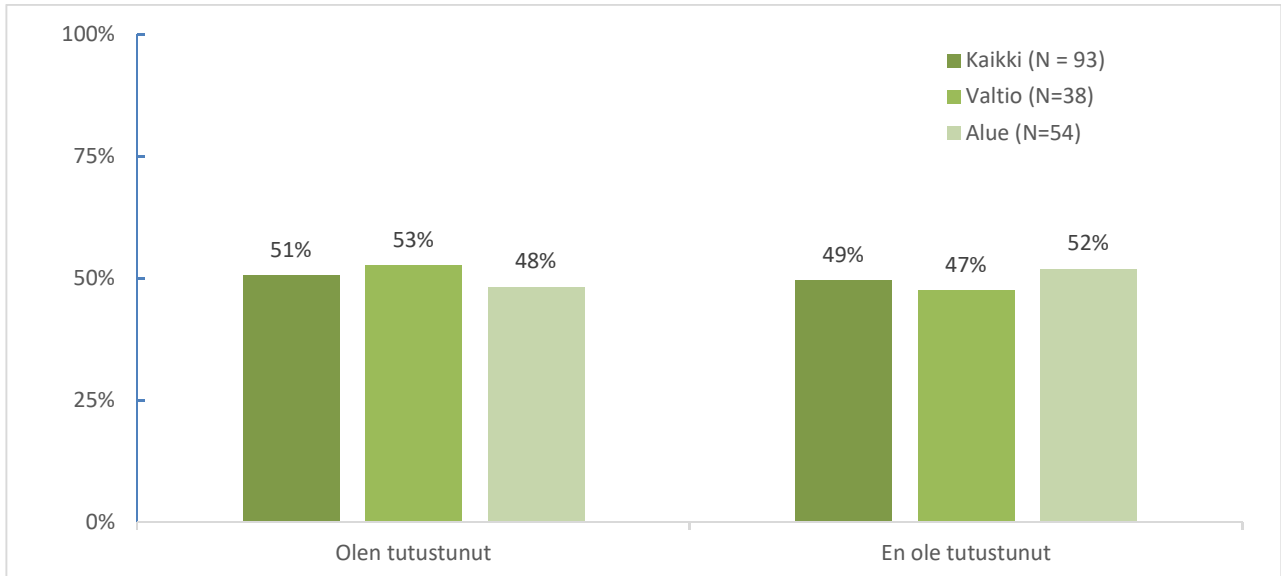

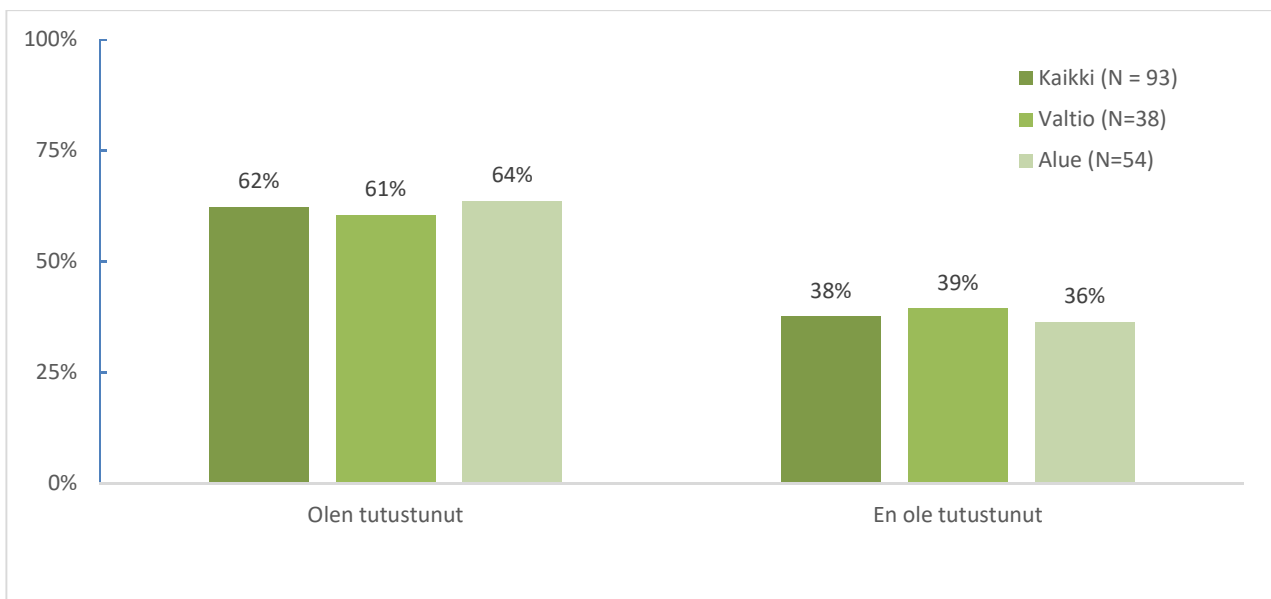
- *"Cuporen tutkimukset ovat monipuolisia": Cuporen ongelmana on se, että tuotettu tieto on valtaosaltaan tilastollista. Vaikka tämäkin tieto on mielenkiintoista, niin toivoisin laadullista tutkimusta taiteen kentältä ja sen vaikutuksista.*
- *Tämä on minulta mennyt ohi.*
- *Tilastoista on apua monissa perusteluissa. Ne tukevat päätöksen tekemistä.*
- *Olen seurannut Cuporen tutkimuksia jonkin verran, hyvää ja tärkeää työtä.*
- *Vertailevaa tutkimusta esim. Suomen valokuvakeskuksista (myös kvantitatiivista) ei olla tietääkseni tehty. Tutkimustapoja täytyisi monipuolistaa sillä varsinkin kolmannen sektorin toimijat ovat jatkuvasti ylikuormituksen alla ja moniin kyselyihin menee valtavasti aikaa. Vaikka kyseessä on tärkeän tiedon tuottaminen, tutkimukset ovat taiteen alalla lisääntyneet valtavasti ja vastaamiseen kuluu aivan paljon aikaa, JOS haluaa oikeesti vaikuttaa. Tähänkin kyselyyn minulla on mennyt nyt tunti arvokasta työaikaa.*
- *Taiteilijan asemaa käsittelevät tutkimukset ovat olleet hyviä.*
- *Jag är i stora drag medveten om vad Cupore sysslar med, men har inte haft möjlighet att sätta mig närmare in i de enskilda forskningsprojekten och -resultaten. Min spontana uppfattning är att Cupore är en viktig institution, som dock kunde hålla en högre - och kanske även tydligare formulerad - profil.*

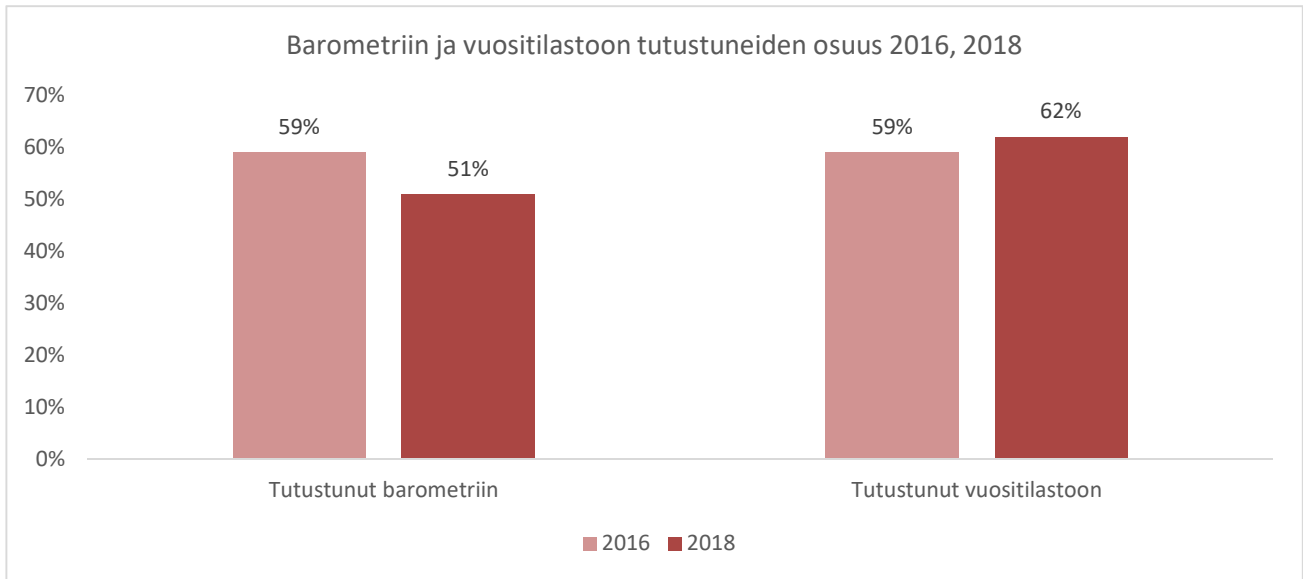
Vastaajista noin puolet tunsi taiteen ja kulttuurin barometrin. Yli 60 prosenttia oli sellaisia, joille Taiken omat vuositilastot olivat tuttuja. Aikaisempaan kyselyyn verrattuna barometrin tunnettuus on hieman laskenut ja vuositilaston lievästi noussut.

Oletko tutustunut Taiteen ja kulttuurin barometriin?

Oletko tutustunut Taiken vuositilastoihin?

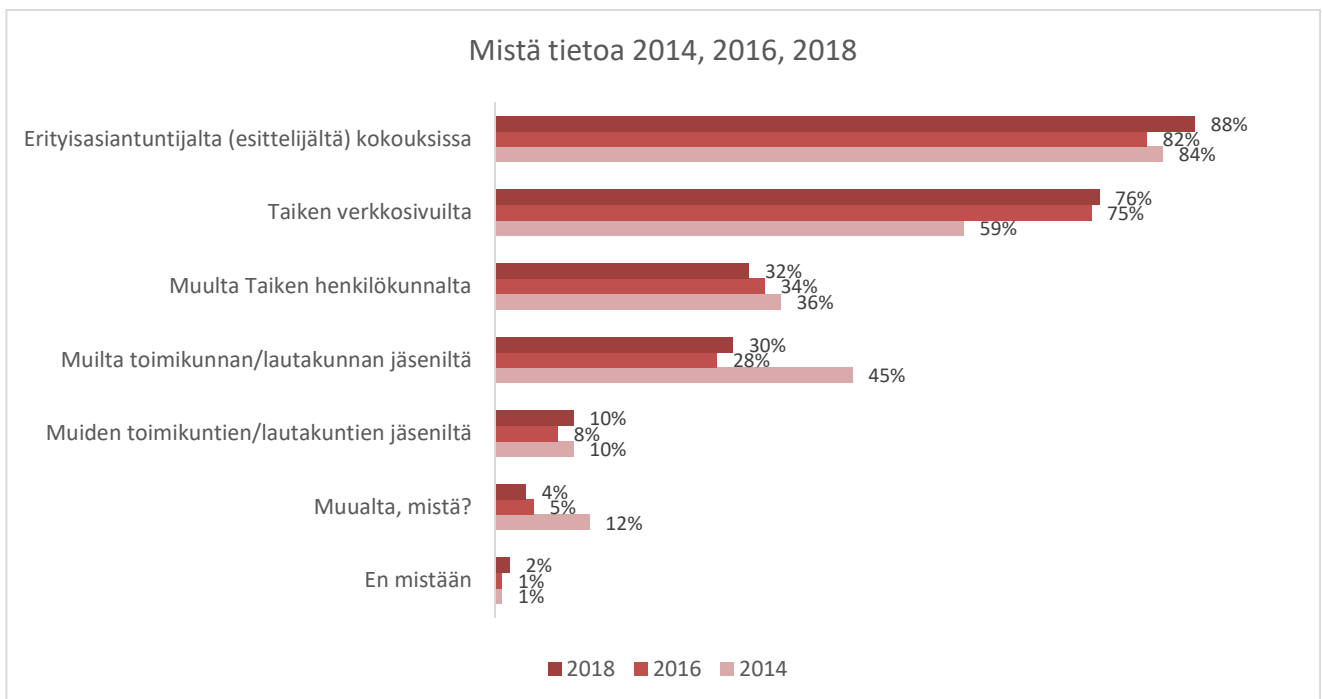
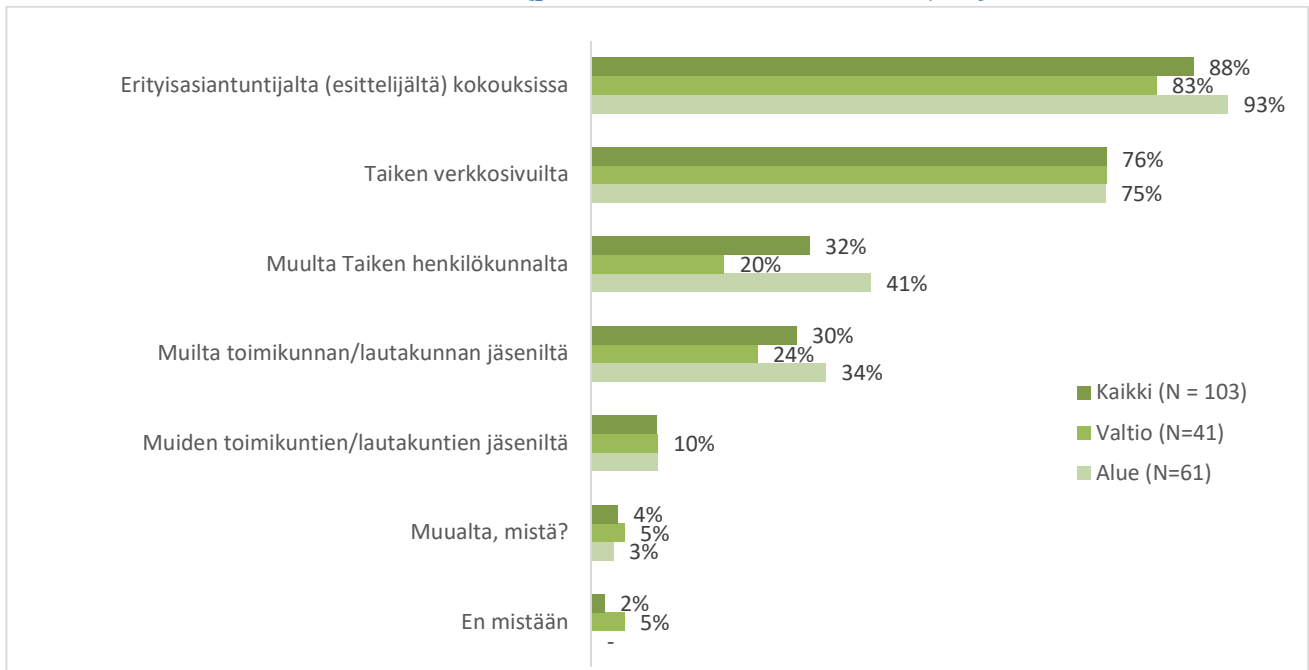

Jos olet tutustunut, mitä mieltä olet niistä?

- Ainakin saa kuvan nyky/tulevaisuuden haasteista
- Ihan ok perustietoa, kun sitä tarvitsee.
- Olen vilkaissut mutta en niin paljon että osaisin olla jotain mieltä.
- Olen vain silmäillyt niitä. Hyvältä näytti.
- Vuositilastot ovat hyödylliset.
- Tutustuminen nopeaa - ei ehdi syventyä tarvittavan paljon.
- Informatiivisia.
- Erittäin tarpeellisia osana kulttuuripoliittista keskustelua taiteen ja taiteilijoiden roolista yhteiskunnassamme.
- Laajan tiedon ja tietomäärien avaamisessa visuaalisempaan ja luettavampaan muotoon olisi mielestäni kehitettävää, jotta tietoa avautuisi myös kohderyhmälle eli taidekentällä.
- On hyödyllistä tuoda julki tilastotietoja.
- Etenkin seuraamalla barometrejä pitemmältä ajalta ja vertailemalla niitä saa ajatuksia.
- Vuositilastot ovat hyödyllisiä ja on erittäin hyvä että niitä on tultu esittelemään toimikuntiin. Antaa yleiskuvaa tilanteesta.
- Kiinnostavia.
- Cupore näkyy ja kuuluu.
- Pätevää ja käyttökelpoista tietoa.
- Olen tutustunut mutta en viimeisiin.
- Ne antavat hyviä taustatietoja taidekentän toiminnasta.
- Asiallista, kiinnostavaa ja hyödyllistä tietoa.
- Taiken vuositilastot ovat tärkeitä, mutta tuntuu, että ne tunnetaan kentällä edelleen huonosti. joka vuosi huomaa keskustelevani esim. jakojen alueellista tasapuolisuudesta - mikä on kyllä noissa tilastoissa nähtävillä. Aika moni asia kentällä tuntuu perustuvan mielikuviin, ei faktoihin.
- Asiallista ja tärkeää tietoa.
- Välttämättömiä taiteen ja taiteilijoiden yhteiskunnallisen aseman selvittämiseksi.
- Hyvää ja tärkeää tietoa molemmista.
- Barometrit tärkeitä että saadaan oikeaa tietoa käyttöön koska taiteen ja kulttuurin vaikutus on suhteellisen vaikea todistaa. Nuorten taiteilijoiden työskentelyedellytysten turvaamiseksi on hyvä saada tietoa päättäjille kentältä, esimerkiksi perustulo saattaisi olla hyvä ratkaisu. Vuositilastot mielenkiintoisia, esim. voi havaita että visuaalisilla aloilla jonkin verran laskua avustusten saannissa.
- Ne ovat tarpeellisia.

Selvästi merkittävin tiedonvälittäjä vertaisarvioijille on esittelijä, jonka kautta tieto välittyy noin 90 prosentille vastaajista. Myös Taiken verkkosivuilta on keskeinen asema viraston toiminnan tiedottajana. Valtion ja alueen vastaajien osalta suurin ero oli Taiken muun henkilökunnan roolissa, mikä tuntui alueilla olevan huomattavasti tärkeämpi kuin valtion taidetoimikunnille ja lautakunnille.

Mistä saat tietoa viraston toiminnasta (päätöksistä, tehtäväkuvista jne.)?

Miten Taiteen edistämiskeskusta voisi mielestäsi jatkossa kehittää?

Taiken kehittämistä koskevaan avokysymykseen vastasi kaikkiaan 49 henkilöä. Heistä 28 oli alueelta ja 21 valtion vertaisarvioijia. Vastauksissa (liite 2) mainittiin useimmiten seuraavia asioita (mainintoja enemmän kuin viisi):

- Alueellisten taidetoimikuntien (toimipisteiden) asema
  - ✓ Alueellisten taidetoimikuntien päätösvallan ja tehtävien koetaan vähentyneen ja toiminnan keskittyneen aikaisempaa enemmän pääkaupunkiseudulle.
- Byrokratia
  - ✓ Byrokratian koettiin lisääntyneen tai toivottiin, että sitä vältettäisiin.
- Raha
  - ✓ Turhautumista jaettavan määrärahan pienuuteen sekä ilmaiseen asiantuntijatyöhön.
- Taidepolitiikka
  - ✓ Toivottiin Taiken olevan aktiivisempi ja näkyvämpi taidepoliittinen toimija.

Vastauksista poimittuja konkreettisia ehdotuksia

Tukimuotoja koskevia ehdotuksia

- Kaikki työskentelyapurahat vähintään 1-vuotiseksi
- Taiteilija-apurahojen kuukausisumma 2000 euroon
- 1-vuotiset apurahat alueellisille toimikunnille
- Taiteilijaresidenssien palauttaminen
- Liikkuvuusavustusten kehittäminen – määrärahan lisäys ja nopeampi päätöksenteko

Toimikuntatyötä koskevia ehdotuksia

- Omat taiteenalakohtaiset jaostot/toimikunnat
- Vuorovaikutuksen lisääminen eri toimikuntien välillä/taideneuvoston ja toimikuntien välillä/läänintaiteilijoiden ja toimikuntien välillä
- Vertaisarviointityö palkalliseksi (sis. mahdollisuus tutustua maakuntien taide-elämään)
- Toimikuntien koko suuremmaksi jääviysongelmien vähentämiseksi
- Sähköinen tietopaketti toimikuntatyöstä: jääviys, työmäärä, kokousten määrä, itse tehtävä lukutyö
- Vuosikello: kokousaikataulu, hakemusten käsittelyn aikataulut, paljonko rahaa jaettavissa jne.
- Myöntöperusteet ja tukea koskevat linjaukset selväksi (samanaikaiset hakemukset, peräkkäiset myönnöt)
- Tapaamisia Taiken johtajan kanssa sekä toimikuntien välisiä ja toimikuntien ja taideneuvoston välisiä.
- Tapaamisia läänintaiteilijoiden kanssa.
- Toimikunnat vaikuttamaan Taiken strategiaan linjauksiin
- Esittelijöiden toimenkuva tiedoksi – mitä voi odottaa ja pyytää

Viestintää ja tiedontuotantoa koskevia ehdotuksia

- Kaikki Taikea koskeva informaatio myös englanniksi
- Selkeytettävä edelleen päätöksentekojärjestelmää (johtaja, toimikunta)
- Myöntökriteereistä tiedotusta
- Tilastotietoa edellisvuosien päätöksistä ja rahoituksen kokonaisuudesta

